Τὸ φύλλον δραχ. 2,50 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς στὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίας», καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς κάνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας».

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 100. Ἑξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 37ος | *Ἐν Ἀθήναις, 15 Μαρτίου 1930* | *Ἔτος 52ον.—Ἀριθ. 15*

ΜΙΛΕΙ ΜΙΑ ΑΧΤΙΔΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΟΥ ANDERSEN)

— Θὰ σᾶς πῶ μιὰν ἱστορία, εἶπε ὁ Ἄνεμος.

— Νὰ μοῦ κάνεις τὴ χάρη, εἶπε ἡ Βροχή, εἶναι ἡ σειρά μου. Ἀρκετὰ σ' ἀκούσαμε νὰ οὐρλιάζεις ἐκεῖ στὸ σταυροδρόμι.

— Πολὺ καλά, μαντάμ, ἀπάντησε θυμωμένος ὁ Ἄνεμος. Αὐτὸ εἶναι τὸ εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ὑπηρεσίες, ποὺ σοῦ προσφέρω, ὅταν ἀναποδογυρίζω τὶς ὀμπρέλλες τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ σὲ διευκολύνω νὰ τὸν βρέχεις; Καλά!..

— Θὰ πῶ ἐγὼ μιὰ ἱστορία, φώναξε ἡ Ἀχτίδα τοῦ ἥλιου. Σιωπή!

Τὸ ὕφος ἦταν τόσο ἐπίσημο, τόσο μεγαλόπρεπο, ὥστε ὁ Ἄνεμος σώπασε καὶ ξαπλώθηκε φαρδὺς πλατὺς στὴ γῆ γιὰ ν' ἀκούσει. Ἡ Βροχὴ δὲ μίλησε, ἀλλὰ κατάπιε τὸ θυμό της.

—Αὐτὸς ὁ τύραννος ὁ Ἥλιος, μουρμούρισε, πάντα κάνει ὅ,τι τοῦ ἀρέσει. Εἶναι βλέπεις, ὁ δυνατότερος. Κάτσε τώρα ν' ἀκοῦς τὰ σαλιαρίσματά του.

Κι' ἡ Ἀχτίδα ἄρχισε:

—Ἕνας κύκνος, ἐκεῖνος ποὺ ἄλλοτε ἔφερνε τὴν εὐτυχία, πετοῦσε μιὰ φορὰ πάνω ἀπὸ τὰ κύματα τῆς θάλασσας. Οἱ φτερούγες του λάμποκοποῦσαν σὰ χρυσάφι. Ἕνα φτερό του ἔπεσε σ' ἕνα ἐμπορικὸ καράβι, ποὺ ἀρμένιζε μ' ἁπλωμένα τὰ πανιά, καὶ στάθηκε στὰ σγουρὰ μαλλιὰ ἑνὸς νέου ταξιδιώτη. Τοῦφερε μεγάλη εὐτυχία. Ἔγινε μεγάλος ἔμπορος καὶ σώριασε στὰ ὑπόγειά του, σειρὲς-σειρές, κολόννες ἀπὸ χρυσάφι.

»Ὁ κύκνος πέταξε πάνω ἀπὸ ἕνα λειβάδι, ὅπου εἶχε ξαπλωθεῖ ἕνα τσοπανόπουλο, κοντὰ στὰ πρόβατά του. Τὸ πουλὶ ἄγγιξε ἕνα φύλλο τοῦ δέντρου ποὺ ἐσκίαζε τὸ παιδί, καὶ τὸ φύλλο ἔπεσε στὸ χέρι τοῦ παιδιοῦ, κι' ἐκεῖνο ἄρχισε νὰ τὸ κοιτᾶ καὶ νὰ τὸ ἐξετάζει. Πῆρε κι' ἄλλα καὶ τὰ κοίταξε μὲ προσοχή. Ὕστερα ἐξέτασε ἄλλα θαύματα τῆς φύσης. Κάποιος καλὸς τὸν ἔστειλε στὸ σχολειὸ κι' ἔγινε ἕνας διάσημος σοφός.

»Ὁ κύκνος ἔφτασε πάνω σὲ μιὰ γαλανὴ λίμνη, μὲ ἰτιὲς καὶ σκοῖνα στὶς ὄχθες της. Ὁ κύκνος κατέδηκε νὰ κολυμπήσει.

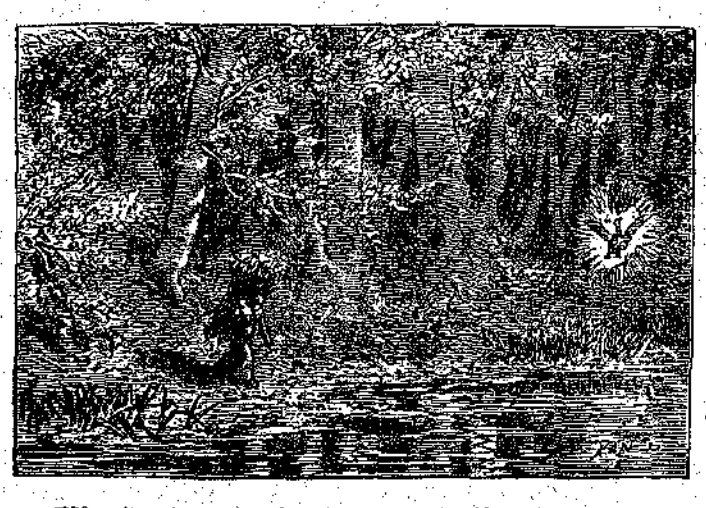

«Εἶδε τὸν κύκνο τῆς εὐτυχίας νὰ βγαίνῃ ἀπ' τὸ νερό...» (Σελ. 169, στ. β'.)

»Μιὰ φτωχὴ τριγύριζε ἐκεῖ, γυρεύοντας πεσμένα ξύλα. Εἶχε μαζί της τὸ πιὸ μικρὸ παιδάκι της καὶ γύριζε στὸ φτωχικό της, ὅταν εἶδε τὸν κύκνο τῆς εὐτυχίας νὰ βγαίνει ἀπ' τὸ νερὸ καὶ νὰ πετάει ψηλά. Τί εἶδε τότε νὰ λάμπει στὴν ὄχθη; Ἕνα χρυσὸ αὐγό. Τὸ πῆρε καὶ τὄκρυψε στὸν κόρφο της.

»Τὸ αὐγὸ ἦταν γεμάτο ζωὴ κι' ἀκουγόταν ἀπὸ μέσα ἕνα τίκ-τάκ. Τὸ τσόφλι ἄνοιξε καὶ βγῆκ' ἕνας ὡραῖος μικρὸς κύκνος μὲ ὁλόχρυσα φτερά. Γύρω στὸ λαιμό του εἶχε τέσσερα χρυσὰ δαχτυλίδια. Ἡ φτωχὴ γυναίκα, ποὺ εἶχε ἄλλα τρία παιδιά, ὅλα-ὅλα τέσσερα, κατάλαβε πὼς τὰ δαχτυλίδια ἐκεῖνα ἦταν γιὰ τὰ παιδιά της. Τἄβγαλε λοιπὸν ἀπαλὰ-ἀπαλὰ ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ πουλιοῦ. Ἐκεῖνο στάθηκε ὡς ποὺ νὰ τὰ βγάλει, κι' ὕστερα πέταξε μακριά.

»Ἡ φτωχὴ φίλησε τὰ δαχτυλίδια, τ' ἀκούμπησε στὴν καρδιὰ καθενὸς ἀπ' τὰ παιδιά της κι' ὕστερα τὰ φόρεσε στὰ δάχτυλά τους.

»Ὁ μεγαλύτερος δούλευε πάντα μὲ τὸν πηλό. Ἔφτιανε πολὺ ὡραῖα πράγματα κι' ἔγινε μεγάλος γλύπτης.

»Ὁ δεύτερος ἔτρεχε στὰ χωράφια, μάζευε χόρτα καὶ λουλούδια καὶ μὲ τὸ χρωματιστὸ χυμό τους ἔφτιανε διάφορα σχέδια. Ἔγινε διάσημος ζωγράφος.

»Ὁ τρίτος ἔβαλε τὸ δαχτυλίδι του στὰ δόντια του καὶ τὄκαμε νὰ κουδουνίσει. Τὸ κουδούνισμα αὐτὸ ἔφερε στὸ πνεῦμα του ἤχους καὶ μελῳδίες θαυμάσιες, γεμάτες αἴσθημα καὶ πάθος. Αὐτὸ ἔγινε μεγάλος μουσικός.

»Ὁ πιὸ μικρὸς ἦταν ἀσθενικὸς κι' ἡ τύχη τὸν κακομεταχειρίστηκε πολύ. Ἦταν ὅμως θεῖος ποιητής: οἱ σκέψεις του πετοῦσαν πάνω ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο μ' ἕνα πέταμα μεγαλόπρεπο σὰν τοῦ κύκνου. Ἡ δόξα τὸν ἀγάπησε πιὸ πολὺ ἀπὸ τ' ἀδέλφια του κι' ἀθάνατο ἔγινε τ' ὄνομά του.»

Ἡ Ἀχτίδα τοῦ ἥλιου σώπασε καὶ χάθηκε.

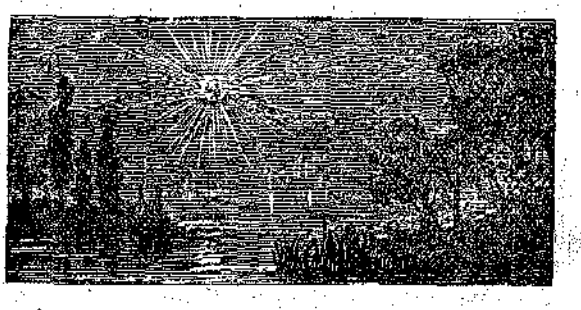

«Αὐτὸς ὁ τύραννος ὁ Ἥλιος...» (Σελ. 169, στ. α'.)

— Δὲν κατάλαβα τίποτα, εἶπε ὁ Ἄνεμος.

— Πῆγα νὰ κοιμηθῶ ὀρθή! εἶπε ἡ Βροχὴ μὲ περιφρόνηση.

Καὶ σεῖς, μικροί μου φίλοι, τί λέτε;

Ἂν δὲν σᾶς φάνηκε καὶ σᾶς καλὴ ἡ ἱστορία, μὴ διστάσετε νὰ μοῦ τὸ πῆτε. Δὲν τὴ διηγήθηκα ἐγώ, ἀλλὰ ἡ Ἀχτίδα τοῦ ἥλιου.

ΦΩΚΙΩΝ ΘΙΛΕΡΟΣ

Η ΚΑΛΥΒΑ ΤΟΥ ΜΠΑΡΜΠΑ-ΤΟΜ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ HARRIET BEECHER-STOWE

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Μὰ ὁ κακόμοιρος δὲν ἤξερε νὰ γράφει κι' ἔτσι τὸ ταχυδρομεῖο δὲν τοῦ χρησίμευε σὲ τίποτα, κι' ἀνάμεσα σ'αὐτὸν καὶ στοὺς δικούς του ἦταν μιὰ ἄβυσσος ποὺ δὲ μποροῦσε νὰ τὴν περάσει μὲ κανένα μέσο.

Δὲν εἶναι λοιπὸν καθόλου παράδοξο, ποὺ ἕνα δάκρυ κυλᾶ ἀπὸ τὰ μάτια του πάνω στὴ βίβλο, ποὺ τὴ διαβάζει συλλαβιστά.

Ὁ Τὸμ εἶχε μάθει νὰ διαβάζει σὲ μεγάλη ἡλικία καὶ διάβαζε μία-μία λέξη, δείχνοντάς τη μάλιστα καὶ μὲ τὸ δάχτυλο. Εὐτυχῶς, τὸ βιβλίο ποὺ διαβάζει, δὲ χάνει τίποτα μὲ τὸ νὰ διαβάζεται ἀργά. Γιατὶ τὰ λόγια τῆς Ἁγίας Γραφῆς εἶναι γεμάτα νοήματα καὶ πρέπει νὰ τὰ ζυγίζει καλὰ ὅποιος θέλει νὰ νοιώσει τὴν ἀξία τους.

Ἂς τὸν πλησιάσουμε μιὰ στιγμὴ. Δείχνοντας μία-μία τὶς λέξεις, διαβάζει σιγὰ-σιγά: «Δὲν πρέπει νὰ ταραχθεῖ ἡ καρδιά σας. Ἔχετε πίστη σὲ μένα καὶ στὸ Θεό Εἶναι μεγάλος ὁ οἶκος τοῦ Πατέρα μου κι' ὅλοι θὰ ἔχετε ἐκεῖ ἀπὸ μιὰ θέση».

Ἡ θεία αὐτὴ ὑπόσχεση στήλωνε τὴν καρδιὰ τοῦ Τόμ, ποὺ τὴν πίστευε ἀδίσταχτα. Ἂν δὲν τὴν πίστευε, μὲ τί ἐλπίδα μποροῦσε πιὰ νὰ ζήσει ὁ δυστυχισμένος; Ὁ Τὸμ ἦταν ἀληθινὸς χριστιανός, καὶ αὐτὸ τὸ χρωστοῦσε στὴ κυρία Σέλμπυ, ποὺ εἶχε φροντίσει νὰ κατηχήσει τοὺς ὑπηρέτες της. Τὸ βιβλίο ποὺ κρατοῦσε ἦταν γεμάτο σημάδια, γιατὶ τοῦ ἄρεσε νὰ σημαδεύει ὅλα τὰ μέρη, ὅπου ἔβρισκε φράσεις ποὺ τοῦ καναν ἐντύπωση.

Ἀνάμεσα στοὺς ἐπιβάτες ἦταν κι' ἕνας νέος κύριος ἀπὸ τὴ Νέα Ὀρλεάνη, πλούσιος καὶ καλοντυμένος, ποὺ ὀνομαζόταν Σαὶν-Κλὰρ. Ταξίδευε μαζὶ μὲ τὴ μικρή του κόρη, ὡς ἕξη χρόνων, καὶ μιὰ κυρία συγγενισσά του, ποὺ φαινόταν ἐπιφορτισμένη τὴν ἐπίβλεψη τοῦ παιδιοῦ

Τὸ κοριτσάκι ἦταν ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐκεῖνα πλάσματα ποὺ τρέχουν ἐδῶ καὶ κεῖ ζωηρὰ σὰν τὰ πουλάκια, καὶ τὸ μάτι τους λάμπει γεμάτο περιέργεια γιὰ τὴ ζωή. Τὰ παιδάκια αὐτὰ φαίνονται καμωμένα γιὰ τὸ ὕψος καὶ δὲν κλείνονται σὲ σπίτι, ὅπως δὲν κλείνεται ἡ ἀχτίνα τοῦ ἥλιου κι' ἡ αὔρα τοῦ καλοκαιριοῦ.

Τὸ ὡραῖο προσωπάκι τοῦ παιδιοῦ δὲν ξάφνιζε τόσο μὲ τὴν ὀμορφιά του, ὅσο μὲ τὸ σκεπτικὸ κι' ὀνειροπόλο ὕφος του. Ὅλο της τὸ παρουσιαστικὸ εἶχε ἐξαιρετικὴ εὐγένεια καὶ τὰ ἄφθονα μαλλιὰ της στεφάνωναν σὰ χρυσὸς φωτοστέφανος τὸ λεπτό της πρόσωπο, μὲ τὰ βαθειὰ γαλανὰ μάτια.

Ἔτρεχε ἀπὸ τὴ μιὰν ἄκρη τοῦ πλοίου στὴν ἄλλη, γελαστὴ καὶ χαρούμενη, σὰ νὰ πετοῦσε. Ὁ πατέρας της κι' ἡ κυρία ποὺ τὴν πρόσεχε, τὴν κυνηγοῦσαν ἀδιάκοπα κι' ὅλοένα ἔφαχναν νὰ τὴ βροῦν, γιατί μόλις τὴν ἔβρισκαν, δὲν περνοῦσε ἕνα λεπτὸ καὶ πάλι τὴν ἔχαναν μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια τους. Δὲν τὴ μάλωναν, βλέπετε, καθόλου κι' ἡ μικρὴ ἐξακολουθοῦσε τὰ τρεχάματά της.

Δὲν εἶχε μείνει γωνιὰ τοῦ πλοίου ποὺ νὰ μὴν εἶχε τρυπώσει τὸ χαριτωμένο της μουτράκι μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά. Κι' ὁ μηχανικὸς τοῦ πλοίου, ἐκεῖ ποὺ δούλευε στὴ μηχανή του καὶ σήκωνε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κεφάλι, ἀντίκρυζε τὴ μικρούλα ποὺ τὸν κοίταζε μὲ ἔκπληξη καὶ φόβο, σὰ νὰ θαρροῦσε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος κινδύνευε πλάϊ στὸ πελώριο κόκκινο φουρνέλο. Ὁ πιλότος χαμογελοῦσε ὅταν τὴν ἔβλεπε νὰ τὸν κοιτάζει πίσω ἀπὸ τὴ γυαλόφραχτη καμπίνα του. Κι' ὅλη τὴν ἡμέρα, ὅλοι ἔκαναν γοῦστο μαζί της, τῆς ἔλεγαν ἕνα καλὸ λόγο καὶ πολλὲς φορὲς τὰ σκληρὰ χέρια τῶν ἐργατῶν ἢ τῶν σκλάβων τὴν τραβοῦσαν στοργικὰ γιὰ νὰ τὴν προφυλάξουν ἀπὸ ἕνα ἐπικίνδυνο σημεῖο, ὅπου τύχαινε νὰ σταθεῖ.

Ὁ Τόμ, εὐαίσθητος ὅπως ὅλοι οἱ μαῦροι, εἶχε συμπαθήσει τὸ παιδὶ καὶ τοῦ φαινόταν σὰν ἕνα θεῖο πλάσμα, σὰν ἕνας ἄγγελος, ποὺ πετοῦσε ἀνάμεσα στὰ δέματα καὶ στοὺς σκλάβους τοῦ πλοίου.

Ἡ μικρὴ πλησίαζε συχνὰ τὴ γωνιά, ὅπου ἦταν σωριασμένοι οἱ ἀλυσόδετοι σκλάβοι. Γλυστροῦσε κάποτε ἀνάμεσά τους καὶ τοὺς μιλοῦσε μὲ πολλὴ συμπάθεια. Μάλιστα ἔπιανε μὲ περιέργεια τὶς βαρειὲς ἀλυσίδες τους κι' ὕστερα ἔφευγε μ' ἕνα μικρὸ στεναγμό. Ἄλλοτε πάλι τοὺς ἔφερνε φρούτα ἢ καραμέλλες, τοὺς τὰ μοίραζε μὲ χαρὰ κι' ἔφευγε τρέχοντας.

Ὁ Τὸμ εἶχε τὸ μυστικὸ νὰ καλοπιάνει τὰ παιδιά. Οἱ τσέπες του ἦταν γεμάτες μικροπράγματα, ποὺ τὸν εὐκόλυναν πολὺ νὰ πιάσει γνωριμιὰ καὶ σιγὰ-σιγὰ καὶ φιλία μὲ τὸ μικρὸ κοριτσάκι.

— Πῶς σὲ λένε; ρώτησε ὁ Τόμ, ὅταν πῆρε ἀρκετὸ θάρρος.

— Εὐαγγελινὴ Σαὶν Κλάρ, ἀπάντησε ἡ μικρούλα, ἀλλὰ ὁ μπαμπάς κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι μὲ φωνάζουν Εὔα. Καὶ σᾶς, πῶς σᾶς λένε;

— Μὲ λένε Τόμ. Τὰ παιδιὰ τοῦ Κέντουκυ, ποὺ εἶναι μακριὰ ἀπὸ δῶ, μὲ φώναζαν μπάρμπα-Τόμ.

— Ἄ, θὰ σᾶς λέω λοιπὸν κι' ἐγὼ μπάρμπα-Τόμ, γιατί σᾶς ἀγαπῶ. Ποῦ πᾶτε, μπάρμπα-Τόμ;

— Δὲν ξέρω, παιδί μου. Θὰ μὲ πουλήσουν, ἀλλὰ δὲν ξέρω ποιὸς θὰ μ' ἀγοράσει.

— Ὁ μπαμπὰς θὰ μποροῦσε νὰ σᾶς ἀγοράσει. Θὰ τοῦ πῶ ἐγὼ νὰ σᾶς ἀγοράσει. Θὰ περάσετε καλὰ μαζί του.

Τὸ πλοῖο σταμάτησε σ' ἕνα λιμάνι νὰ πάρει ξύλα. Ἀπάνω στὴ φασαρία, ἡ Εὔα, καθὼς στεκόταν στὴν ἄκρη τῆς σκάλας, γλίστρησε κι' ἔπεσε στὸ ποτάμι.

Ὁ Τόμ, ποὺ ἦταν κοντά της, τὴν εἶχε ἰδεῖ ὅταν ἔπεφτε κι' ὁρμησε ἀμέσως μέσα στὸ ποτάμι. Εὐθὺς μόλις ἡ μικρὴ ξαναφάνηκε στὴν ἐπιφάνεια, τὴν ἄρπαξε μὲ τὸ γερό του χέρι κι' ἀκολούθησε τὸ πλοῖο κολυμπώντας.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, ὁ πατέρας της τὴν κρατοῦσε στὰ χέρια του λιποθυμισμένη καὶ μουσκεμένη, καὶ τὴν πῆγε κάτω στὶς καμπίνες τῶν κυριῶν, ὅπου κατόρθωσαν νὰ τὴν συνεφέρουν.

Τὴν ἄλλη μέρα, μὲ καιρὸ ζεστὸ καὶ βαρύ, τὸ πλοῖο ἔφτανε στὴ Νέα Ὀρλεάνη. Ὅλοι ἔκαναν τὶς ἑτοιμασίες τους κι' ὁ Τόμ, ποὺ καθόταν μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα (τί ἑτοιμασίες εἶχαν νὰ κάμουν οἱ κακόμοιροι οἱ σκλάβοι;) κοίταζε μὲ ἀγωνία μερικοὺς ταξιδιῶτες, ποὺ στεκόνταν στὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ πλοίου.

Ἐκεῖ ἦταν κι' ἡ Εὐαγγελινή. Πλάϊ της στεκόταν ἕνας κομψὸς κι' εὐγενικὸς κύριος, ποὺ μὲ τὸ πρῶτο βλέμμα φαινόταν πὼς ἦταν πατέρας της. Τὰ ἴδια μάτια, τὰ ἴδια μαλλιά, ἡ ἴδια στάση.

Μόνο τὰ μάτια του δὲν εἶχαν τὴ βαθειὰ καὶ σκεπτικὴ ἐκείνη ἔκφραση τῶν ματιῶν τῆς κόρης του, Ἦταν ἀξένοιαστος καὶ γελαστός, καὶ τὰ χείλη του φανέρωναν κ.τ.λ. ἐρωνία, καθὼς ἄκουγε τὸ Χάλεϋ νὰ τοῦ ἐγκωμιάζει τὸ ἐμπόρευμά του.

— Ὥστε ὅλες οἱ ἠθικὲς ἀρετὲς μέσα σὲ μαῦρο μαροκινό! εἶπε γελώντας, ὅταν τελείωσε ὁ Χάλεϋ. Πολὺ καλά! Τώρα, τὴν τιμή!

— Ἂν σᾶς ζητήσω χίλια τριακόσια δολλάρια, βγάζω ἴσα-ἴσα τὰ ἔξοδά μου. Κοιτάξτε τὸ κορμί του: γερὸς σὰν ἄλογο. Κοιτάξτε τὸ μέτωπό του: φανερώνει σπάνια ἐξυπνάδα. Σ' ὅ,τι δουλειὰ νὰ τὸν βάλετε, τὰ καταφέρνει. Ἀλλὰ καὶ ζῶο νὰ ἦταν, πάλι θὰ τὸν πουλοῦσα

ἀκριβά, γιατὶ ἔχει γερὸ κορμί. Ὁλόκληρο χτῆμα κυβερνοῦσε στὸ Κέντουκυ!

— Τόσο τὸ χειρότερο, κύριε, εἶπε μὲ τὸ ἴδιο πάντα χαμόγελο ὁ ξένος. Οἱ ἔξυπνοι σκλάβοι τὸ σκάζουν, κλέβουν ἄλογα καὶ σκαρώνουν κι' ἄλλες ἄσχημες δουλειές. Γιὰ τὰ προσόντα του αὐτὰ πρέπει νὰ μοῦ κόψετε διακόσια δολλάρια ἀπὸ τὴν τιμή του.

— Ἔχετε λιγάκι δίκιο. Νὰ σᾶς δείξω ὅμως τὸ πιστοποιητικὸ τοῦ ἀφετικοῦ του, νὰ ἰδῆτε ὅτι εἶναι φρόνιμος καὶ τίμιος.

— Ἔλα, παπάκη, ἀγόρασέ τον! εἶπε τότε ἡ μικρούλα. Ἔχεις τόσα λεφτά, πλήρωσέ τον νὰ τὸν πάρουμε μαζί μας!

— Καὶ τί τὸν θέλεις, χρυσό μου; Γιὰ νὰ παίζῃς μήπως μαζί του;

— Θέλω νὰ μὴν εἶναι λυπημένος.

— Ἄ, γι' αὐτό; Ἂς εἶναι, μετρήστε αὐτὰ τὰ χρήματα, κύριε, εἶπε ὁ Σαὶν Κλάρ, δίνοντας στὸ Χάλεϋ ἕνα μάτσο χαρτονομίσματα. Ἔλα, Εὔα!

Καὶ πέρνοντας τὴν κόρη του ἀπὸ τὸ χέρι, πῆγε κοντὰ στὸ νέο ἀπόκτημά του.

— Ἔ, Τόμ, εἶπε χαμογελώντας πάντα, γιὰ κοίταξε τὸ νέο ἀφέντη σου. Πῶς τὸν βρίσκεις;

Ὁ Τὸμ σήκωσε τὸ κεφάλι. Ἦταν ἀδύνατο νὰ κοιτάξει κανεὶς τὸ νεανικὸ κι' εὔθυμο ἐκεῖνο πρόσωπο χωρὶς εὐχαρίστηση. Ὁ Τὸμ αἰστάνθηκε εὐγνωμοσύνη στὸ Θεό, ποὺ τὸν ἔρριχνε σὲ τόσο καλὰ χέρια· καὶ ψιθύρισε:

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογεῖ, Μάσσα!

— Ξέρεις νὰ διευθύνεις ἄλογα, Τόμ;

— Ξέρω. Ὁ κ. Σέλμπυ εἶχε πολλά.

— Ὡραῖα. Θὰ σὲ κάμω ἁμαξᾶ. Θέλω ὅμως νὰ μὴ μεθᾶς παραπάνω ἀπὸ μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα, ἐκτὸς ἂν τύχει καμμιὰ ἐξαιρετικὴ περίσταση.

— Ὄχι, Μάσσα, δὲν πίνω ποτέ.

— Ναί, μοῦ τὸ πᾶν, ἀλλὰ θὰ τὸ ἰδῶ καὶ μόνος μου. Πάντως ἐλπίζω νὰ περάσουμε καλά. Ἔλα, παλληκάρι μου, μὴ στενοχωριέσαι, πρόσθεσε στοργικά, βλέποντας τὸ συλλογισμένο ὕφος τοῦ σκλάβου.

— Θὰ περάσεις καλά, πρόσθεσε ἡ Εὔα. Ὁ μπαμπὰς εἶναι καλὸς μὲ ὅλους. Μόνο ποὺ τοῦ ἀρέσει νὰ λέει ἀστεῖα καμμιὰ φορά...

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὸ κομπλιμέντο, εἶπε ὁ Σαὶν-Κλὰρ κι' ἀπομακρύνθηκε γελώντας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ὁ καινούργιος ἀφέντης τοῦ Τὸμ

Ὁ Αὐγουστῖνος Σαὶν-Κλὰρ ἦταν γιὸς ἑνὸς πλουσίου ἀποίκου τῆς Λουϊζιάνας, ποὺ ἡ καταγωγή του ἦταν ἀπὸ τὸν Καναδᾶ. Ἡ μητέρα τοῦ Αὐγουστίνου ἦταν γαλλίδα κι' ἡ οἰκογένειά της εἶχ' ἔρθει στὴν Ἀμερικὴ εὐθὺς μόλις εἶχε ἀρχίσει ὁ ἀποικισμός. Ὁ Αὐγουστῖνος εἶχε ἀπὸ μικρὸς πολὺ ἀσθενικὴ κράση καὶ σύμφωνα μὲ τὴ συμβουλὴ τῶν γιατρῶν, οἱ γονεῖς του τὸν ἔστειλαν στὸ θεῖο του στὸ Βερμόν, καὶ κράτησαν κοντά τους τὸν ἄλλο του ἀδερφό. Ἄλλα παιδιὰ δὲν εἶχαν.

Εἶχε μοιάσει τῆς μητέρα του κι' ἦταν ἄνθρωπος μὲ πολὺ εὐαίσθητη καρδιά. Εἶχε ἀκόμη μεγάλη εὐφυία καὶ ζωηρότητα, ἀλλὰ δὲν τοῦ ἄρεσαν καθόλου οἱ ἐμπορικὲς ἐπιχειρήσεις. Οἱ καλλιτεχνικές του κλίσεις ἦταν ἐξαιρετικές, ἀλλὰ δὲν εἶχε καθόλου αὐτὸ ποὺ λένε «πρακτικὸ πνεῦμα».

Εἶχε παντρευτεῖ νέος μὲ τὸ ὡραιότερο καὶ πλουσιώτερο κορίτσι τοῦ τόπου του.

Ἦταν μοναχοκόρη κι' ὁ πατέρας της δὲν τῆς εἶχε ποτὲ ἀρνηθεῖ τίποτα, κι' ὅταν πρωτοβγῆκε στὸν κόσμο, ἡ ἐμφάνισή της ἔκαμε αἴσθηση.

(Ἀκολουθεῖ)

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΙΕ'.

Σὲ λίγες ἡμέρες, οἱ Εὐρωπαῖοι ἄφησαν τὸ βασίλειο τῆς Ἐρήμου γιὰ νὰ γυρίσουν στὴν πατρίδα τους. Καὶ πῆραν μαζί τους καὶ τὸν Ὀσκάρ, κλεισμένο πάντα σ' ἐκεῖνο τὸ κλουβί, ποὺ ἦταν ἕνα γερὸ ξύλινο κιβώτιο μὲ καγγελωτὸ ἄνοιγμα στὴ μπροστινὴ πλευρά. Τὸ κακόμοιρο τὸ λιοντάρι καθόταν μέσα σταυροπόδι κι' ἔβγαζε ἀπ' τὰ κάγγελα τοὺς ψεύτικους χαυλιόδοντές του, γιατὶ ἀλλοιώτικα δὲν θὰ χωροῦσε στὸ μικρὸ αὐτὸ κλουβί.

Ἔκαμ' ἕνα κουραστικότατο ταξίδι. Πότε ἔσερναν τὸ κλουβί του μὲ ρόδες, πότε τὸ φόρτωναν σ' ἕνα μεγάλο κάρο. Ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς ἑβδομάδες, ἡ συνοδεία ἔφτασε σ' ἕνα λιμάνι καὶ μπῆκε σ' ἕνα πλοῖο. Φόρτωσαν καὶ τὸ κλουβὶ μὲ τὸ λιοντάρι, ποὺ στὸ βαπόρι βρῆκε κάπως τὴν ἡσυχία του. Κι' ἄρχισε τὸ θαλάσσιο ταξίδι γιὰ τὴν Εὐρώπη.

Ἐκεῖ, σὲ μιὰ μεγάλη πόλη, τὸ λιοντάρι μὲ τοὺς χαυλιόδοντες πουλήθηκε σ' ἕνα Ἱπποδρόμιο. Ἔτσι ὁ πρώην βασιλιὰς Ὀσκὰρ κατάντησε νὰ κάνῃ παιχνίδια καὶ γυμνάσματα, μπροστὰ στὸ πλῆθος, μὲ παλιάτσους, μὲ σκυλιά, μὲ μαϊμούδες, μὲ γάτες!

Στεκόταν νὰ τὸν κάνουν ὅπως ἤθελαν. Καὶ γιὰ μόνη ἀνταμοιβὴ δὲν εἶχε παρὰ λίγο κρέας, ποὺ τὄκαναν κιμὰ καὶ τοῦ τὄχωναν στὸ στόμα του μὲ τὸ κουτάλι. Γιατὶ τὰ κέρατα τοῦ τράγου τὸν ἐμπόδιζαν κι' ἦταν ἀδύνατο νὰ φάῃ μονάχος του σὰ λιοντάρι. Τώρα ἔτρωγε σάν... ἄνθρωπος, καὶ μάλιστα σὰ μωρὸ παιδί.

Ὁ κόσμος τὸν ἔκανε γούστο, γελοῦσε μὲ τὰ παιχνίδια του καὶ τὸν χειροκροτοῦσε πολύ. Ἀλλ' ἡ συμπάθεια τῶν ἀνθρώπων δὲν ὠφελοῦσε σὲ τίποτα τὸν πεσμένο βασιλιὰ τῶν ζώων. Αὐτὸς ἤθελε τὸ στέμμα του, τὴν οἰκογένειά του, τοὺς ὑπηκόους του, τὸ παλάτι του καὶ τό... στόμα του. Ὑπέφερε, πονοῦσε. Κι' ὅταν ἔμενε μονάχος, ἔκλαιγε πικρὰ κι' ἦταν πολὺ δυστυχισμένος...

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΜΠΕΛΕΧΑ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Συνηθίζω νὰ πηγαίνω συχνὰ στὸ κατάστημα τοῦ παλιοῦ φίλου καὶ συμμαθητῆ μου Ἀντρέα, γιατὶ στὴ συντροφιά του βρίσκω μεγάλη εὐχαρίστηση.

Κάποια μέρα, ἐκεῖ ποὺ μιλούσαμε γιὰ ἕνα ἀστεῖο περιστατικὸ τῆς μαθητικῆς ζωῆς μας, μπῆκαν τρέχοντας τὰ δυὸ μικρά του ἀγόρια — τὸ σπίτι τους ἦταν ἐκεῖ κοντὰ — καὶ μὲ φωνὲς καὶ κλάματα ἄρχισαν νὰ λένε στὸν πατέρα τους τὸ πῶς μάλωσαν παίζοντας μὲ τὰ καρύδια τους «μπαίνει-βγαίνει».

Τὸ μεγαλύτερο παραπονιόταν πὼς τὸν κέρδισε ὁ μικρότερος μὲ ζαβολιές· κι' ἐκεῖνος μὲ ἀναφυλλητὰ τὸν ἔκοβε:

— Ναί, ἐγὼ εἶμαι ζαβολιάρης, γιὰ ἐσύ;

Ὁ φίλος μου, σὰν ἄκουσε καὶ τὰ δυό, τὰ γλυκομάλωσε, τὰ ἡμέρεψε, ἔδωσε τὸ δίκιο ἐκεῖ ποὺ ἔπρεπε, τὰ ἔστειλε ἀγαπημένα σπίτι τους καὶ, γυρίζοντας σὲ μένα, εἶπε:

— Φαίνεται, ἀγαπητέ μου, πὼς εἶναι γραφτὸ τὰ καρύδια νὰ γίνωνται στὴν οἰκογένειά μου ἀφορμὴ γιὰ μαλώματα. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ σὲ μένα, ὅταν ἤμουνα μικρὸ παιδί. Ἐγώ, καθὼς ξέρεις, γεννήθηκα στὴ Ζάχολη τῆς Κορινθίας, ὅπου ἔμεινα ὥς τὰ δώδεκα χρόνια μου καὶ κατόπι ἤρθαμε στὸν Πειραιά.

Τὸ χωριό μας ἔχει ἀρκετὲς καρυδιὲς καὶ τὸ μάζεμα τοῦ καρποῦ τους τὸ ἀρχίζαν οἱ μεγάλοι τὸ Σεπτέμβρη, ἀνήμερα τοῦ Σταυροῦ. Τὸ κάνανε ραβδίζοντας τὰ δέντρα. Μὰ στὶς καρυδιὲς μέναν καὶ κάμποσα καρύδια· αὐτὰ πηγαίναμε ἐμεῖς τὰ παιδιὰ καὶ τὰ μαζεύαμε, «κοκκολοΐζαμε» ὅπως τὸ λένε.

Μιὰ χρονιὰ — θὰ ἤμουνα τότε δέκα χρονῶν — ἐπῆγα μὲ τὴ μικρὴ ἀδερφή μου, τὴν Ἑλένη, σ' αὐτὸ τὸ κοκκολόϊσμα.

Μερικὰ καρύδια τὰ βρίσκαμε στὴ γῆ, κάτω ἀπὸ τὶς καρυδιές, ποὺ εἶχαν πέσει μόνα τους ἢ τὰ εἶχαν ξεχασμένα οἱ μεγάλοι. Ἄλλα πάλι ριχμένα ἀπὸ τὶς κουροῦνες — μαῦρα πουλιὰ ποὺ μοιάζουν σὰν κοράκια — καὶ ἄλλα ἀκόμη ἀπὸ τὰ μπελέχια, ὅπως λένε στὴν πατρίδα μου, καὶ σ' ὅλο τὸ Μωριά, κάτι μεγάλα ποντίκια τῶν χωραφιῶν, ποὺ τὸ χρῶμα τους μοιάζει μὲ τὸ χῶμα. Αὐτὰ φωλιάζανε στὶς στέγες τῶν σπιτιῶν, κάτω ἀπὸ τὰ κεραμίδια, ἢ καὶ πάνω στὶς κορφὲς τῶν δέντρων, γι' αὐτὸ τὰ λένε καὶ κορφιάδες.

Μὰ κι' ἐμεῖς οἱ ἴδιοι ρίχναμε μὲ τὶς πέτρες τὰ τελευταῖα καρύδια ποὺ εἶχαν ἀπομείνει πάνω στὶς καρυδιές.

Ἐγώ, σὰν πιὸ μεγάλος καὶ πιὸ ἐπιτήδειος, κατάφερνα κι' ἔρριχνα περισσότερα ἀπὸ τὴν ἀδερφή μου μὲ τὸ πετροβόλισμά μου. Καθένας μας μάζευε γιὰ λογαριασμό του μετρώντας τα ζευγάρια-ζευγάρια, καὶ φιλοτιμιόμαστε ποιὸς νὰ μαζέψῃ τὰ περισσότερα, νὰ τἄχῃ γιὰ τὸ χειμῶνα.

Ἅμα γυρίζαμε σπίτι, τὰ βάζαμε χωριστὰ καθένας στὸ καλαθάκι του καὶ λέγαμε: «Ἐγὼ τόσα ζευγάρια μάζεψα σήμερα... ἐγὼ τόσα...»

Τὰ καλαθάκια μας τὰ κρεμούσαμε ἀπὸ τὸ πατερό, ποὺ τὸ φτάναμε βάζοντας ἀπὸ κάτω ἕνα τραπέζι καὶ, πάνω στὸ τραπέζι, ἕνα σκαμνί.

Κάποιο ἀπόγεμα, γυρίζοντας ἀπὸ τὶς καρυδιές, πῆγα νὰ βάλω τὰ καρύδια ποὺ μάζεψα στὸ καλαθάκι μου, καὶ εἶδα πὼς εἶχε λιγότερα μέσα ἀπὸ κεῖνα ποὺ λογάριαζα, ἐνῶ τὸ καλαθάκι τῆς ἀδερφῆς μου μοῦ φάνηκε πὼς εἶχε περισσότερα ἀπ' ὅσα ἔπρεπε... Πονηρεύτηκα τότε καὶ τὴ ρώτησα:

— Ἑλένη, μήπως πῆρες καρύδια ἀπὸ τὸ δικό μου καλάθι καὶ τἄβαλες στὸ δικό σου;

— Ὄχι, μοῦ ἀπάντησε ἐκείνη κομπιαστά.

Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο πρόσθεσε:

— Γιατὶ νὰ σοῦ πάρω; μήπως δὲν ἔχω; ἔπειτα ἐγὼ θυμᾶμαι πὼς καὶ τὸν περασμένο χειμῶνα, ἅμα μοῦ τελείωσαν, μοῦδινες ἀπὸ τὰ δικά σου· γιατὶ λοιπὸν νὰ σοῦ πάρω;

Καὶ γιὰ νὰ μοῦ βγάλῃ τὴν ὑποψία, μοῦ εἶπε ἀκόμα:

— Δὲν μπορεῖ νὰ κατεβαίνῃ ἀπὸ τὸν κορφιὰ τοῦ σπιτιοῦ τὸ μπελέχι καὶ νὰ σοῦ τὰ παίρνῃ;

Ἐγὼ τὸ βρῆκα ἐκείνη τὴ στιγμὴ λογικό, χωρὶς νὰ καλοσυλλογισθῶ ὅτι, ἂν κατέβαινε τὸ μπελέχι, ἔπρεπε νὰ παίρνῃ καρύδια ὄχι μόνο ἀπὸ τὸ δικό μου καλάθι, μὰ καὶ ἀπὸ τῆς ἀδερφῆς μου.

Δὲν τῆς εἶπα ὅμως τίποτα, μόνο σκέφθηκα νὰ προφυλάξω τὰ καρύδια μου ἀπὸ τὸ μπελέχι μὲ τὴ γάτα τοῦ σπιτιοῦ μας. Καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγο, σὰν πῆγε ἡ μάννα μου μὲ τὴν ἀδερφή μου στὸν κῆπο, κι' ἐγὼ ἔμεινα μόνος σπίτι μας — ἄλλον ἀδερφὸ ἢ ἀδερφὴ δὲν εἶχα, — κατέβασα τὸ καλαθάκι μου ἀπὸ τὸ πατερό, ἔπιασα τὴ γάτα μας, τὴν ἔβαλα μέσα στὸ καλάθι, τὴν ἔδεσα ἀπὸ τὰ πόδια καὶ τὸ κρέμασα στὴ θέση του.

Αὐτὸ τὸ ἔκανα μὲ τὴν ἰδέα, πὼς ἂν κατέβαινε τὸ μπελέχι στὸ καλάθι μου νὰ μοῦ πάρῃ καρύδια, θὰ τὸπιανε ἡ γάτα καὶ θὰ τὸτρωγε.

Αὐτὴ στὴν ἀρχὴ νιαούρισε λίγο, ἔκανε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὸ καλάθι, μὰ σὰν δὲν τὰ κατάφερε, καθὼς ἦταν δεμένη, ἡσύχασε καὶ δὲν ἀκουγόταν πιά· φαίνεται πὼς βαρέθηκε κι' ἀποκοιμήθηκε.

Σὲ λιγάκι γύρισε ἡ μάννα μου μὲ τὴν Ἑλένη ἀπὸ τὸν κῆπο μας, καὶ κάθησαν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι νὰ καθαρίσουν τὰ λάχανα ποὺ εἶχαν μαζέψει. Ἐγὼ πάραπέρα στὴν αὐλὴ ἔπαιζα μὲ κάτι πετραδάκια, κάνοντας τετράγωνα καὶ σπιτάκια.

Ἡ ἀδερφή μου, βλέποντάς με ἀφοσιωμένο στὸ παιγνίδι, ἄφισε τὴ μάννα μου μόνη στὸ καθάρισμα καὶ μπῆκε μέσα στὸ σπίτι μας, μὲ τὴν πρόφαση πὼς πείνασε καὶ ἤθελε νὰ πάρῃ λίγο ψωμί.

Μὰ σὲ λίγο δυνατὰ νιαουρίσματα τῆς γάτας μας καὶ κλάμματα τῆς ἀδερφῆς μου, μ' ἔκαναν νὰ τρέξω μέσα μαζὶ μὲ τὴ μάννα μου — καὶ τί νὰ δοῦμε! Ἡ καλή σου ἡ Ἑλένη ἦταν ἀνεβασμένη σὲ σκαμνί, βαλμένο πάνω στὸ τραπέζι, κάτω ἀπὸ τὸ καλάθι μου. Καὶ σὰ μᾶς εἶδε, ἔκλαιγε ἀκόμη περισσότερο, γιατὶ δὲν πρόλαβε νὰ κατεβῇ κι' ἔτσι τὴν πιάσαμε σκαστή.

Γυρίζοντας τότε εἶπα μὲ θυμό:

— Κοίτα, μάννα, περίμενα ἡ γάτα μας νὰ πιάσῃ τὸ μπελέχι ποὺ θὰ πήγαινε νὰ μοῦ κλέψῃ τὰ καρύδια ἀπὸ τὸ καλάθι μου, μὰ τσακώθηκε ἡ «μπελέχα»!

Τὴν ἄρπαξα ἀπὸ τὰ πόδια, τὴν κατέβασα, τύλιξα στὸ ἀριστερό μου χέρι τὴν κοτσίδα τῶν μαλλιῶν της κι' ἄρχισα νὰ τὴν καταχερίζω μὲ τὸ δεξί, λέγοντάς της «νὰ καὶ τούτη, νὰ κι' ἐκείνη, μπελέχα κλέφτρα!»

Ἔπεσε ἡ μάννα μου στὴ μέση, τὴ γλύτωσε ἀπὸ τὰ χέρια μου, καὶ κείνη ἔφυγε κατὰ τὴν αὐλὴ κλαίγοντας. Ἐγώ, καθὼς ἤμουν ἀκόμα θυμωμένος, ἔτρεξα ξοπίσω κυνηγώντας την.

Πῆρα καὶ μιὰ μικρὴ πέτρα ποὺ βρέθηκε μπροστά μου νὰ τῆς τὴν πετάξω, μὰ πρόλαβε πάλι ἡ μάννα μου, μπῆκε ἀνάμεσα, κι' ἔτσι ἐγώ, ρίχνοντας τὴν πέτρα, ἀντὶ νὰ χτυπήσω τὴν ἀδερφή μου, χτύπησα ἄθελα τὴ μάννα μου.

Ἐκείνη τότε, γιὰ νὰ μᾶς κάνῃ νὰ ἡσυχάσουμε, ἔβαλε τὶς φωνὲς πὼς τῆς ἔσπασα τὸ πόδι κι' ἔκανε πὼς κούτσαινε.

Φοβισμένος πὼς τὴ χτύπησα γιὰ καλά, πῆρα μαῦρο δρόμο καὶ ξεχύθηκα ἔξω ἀπὸ τὴν αὐλή μας στὴ δημοσιά, ὅπου, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβω, ἔπεσα ἀπάνω στὸν πατέρα μου, ποὺ ἐρχόταν σπίτι μας ἀπὸ τὴν ἀγορά.

— Ποῦ τρέχεις ἔτσι; μοῦ λέει ἀγριεμένος.

Μὰ ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἄκουσε καὶ τὶς φωνὲς τῆς μάννας μου ποὺ ξεφώνιζε πὼς τῆς ἔσπασα τὸ πόδι, μ' ἄρπαξε ἀπὸ τ' αὐτὶ καὶ, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰκούσῃ καμμιὰ δικαιολογία μου, μοῦ ἔδωσε μιὰ σφαλιάρα καὶ μ' ἔσυρε στὸ σπίτι μας.

Ἐκεῖ μόνο ἄκουσε τὶς ἐξηγήσεις τὶς δικές μου καὶ τῆς μάννας μου, κατέβασε τὰ καλάθια μας ἀπὸ τὸ πατερό, ξελευτέρωσε τὴ γάτα κι' ἄδειασε τὸ καλάθι τῆς ἀδερφῆς μου στὸ δικό μου, λέγοντάς της ὅτι ἀφοῦ πιάστηκε κλέφτρα, δίκιο καὶ σωστὸ ἦταν, γιὰ μάθημα καὶ τιμωρία της, νὰ πάρω ἐγὼ ὅλα τὰ καρύδια. Ἡ ἀδερφή μου κρύφτηκε σὲ μιὰ γωνιά, ἔκλαιγε ὁλόενα, δὲν ἔφαγε τὸ βράδυ στὸ τραπέζι καὶ πῆγε νὰ κοιμηθῇ νηστική. Μοῦ πέρασε στὸ ἀναμεταξὺ

καὶ μένα ὁ θυμὸς καὶ πῆγα στὸ κρεβατάκι της, ποὺ κοιμόμαστε μαζί, καὶ τὴν παρηγόρησα λέγοντάς της:

— Σώπα τώρα, μὴν κλαῖς, κοιμήσου ἥσυχα, κι' ἐγὼ αὔριο τὸ πρωὶ θὰ σὲ πάρω νὰ μετρήσουμε ὅλα τὰ καρύδια, καὶ θὰ βάλω τὰ μισὰ ζευγάρια στὸ δικό σου καλάθι καὶ τὰ μισὰ στὸ δικό μου· κι' ἐσὺ νὰ μὴ ξαναβαλῃς χέρι σὲ πρᾶγμα δικό μου.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ἡ ἀδερφή μου ἀπὸ τότε δὲν ξαναπείραξε οὔτε καρύδι, μὰ οὔτε καὶ ἄγγιξε τίποτ' ἄλλο δικό μου ἢ ἄλλου. Ὡστόσο γιὰ πολὺν καιρό, στ' ἀστεῖα, τὴ λέγαμε Μπελέχα.

ΠΑΝΑΓ. Δι ΣΕΦΕΡΛΗΣ

ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΟ ΜΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

ΟΙ ΛΕΥΚΟΙ ΕΣΤΑΥΡΩΜΕΝΟΙ

Τοὺς Λευκοὺς Ἐσταυρωμένους θὰ τοὺς βρῆς πάνω στὰ χιονισμένα βουνά. Δὲ μαντεύεις καθόλου τὴν ὕπαρξή τους μέσα στὴ μεγαλόπρεπη αὐτὴ κατάλευκη ἠρεμία· κι' ὅταν ξαφνικὰ βρεθῆς μπροστὰ σ' ἕναν ἀπ' αὐτούς, θὰ δοκιμάσῃς μιὰ εὐχάριστη κι' εὐλαβικὴ ἔκπληξη.

Πήραμε, ἕνα ἡλιόλουστο πρωϊνό, τὸ μονοπάτι ποὺ θὰ μᾶς ἀνέβαζε σὲ μιὰ ἀπ' τὶς χαμηλὲς κορυφὲς τῶν Ἄλπεων. Ἐγὼ κι' ὁ μικρός μου ὁδηγὸς — ἕνα ἀνοιχτόκαρδο, ροδοκόκκινο χωριατόπουλο.

Περάσαμε τὴν κοιλάδα μὲ τὰ μικρὰ ξύλινα σπίτια, ποὺ στὶς αὐλές τους λιάζουνταν οἱ ἀγελάδες τῶν χωρικῶν, καὶ βγήκαμε στὸ μονοπάτι.

Ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὸν ὁλογάλανο οὐρανό, μὰ τὰ ἔλατα μὲ τὰ στολισμένα ἀπὸ χιόνινες τούφες σκοτεινὰ κλαδιά τους, δὲν ἄφιναν τὶς ἀχτίδες του νὰ φτάσουν σ' ἐμᾶς καὶ νὰ μᾶς ζεστάνουν.

Ὁ Ζὰκ — ἔτσι λέγανε τὸ μικρό μου ὁδηγό, — φοροῦσε βαριὰ παπούτσια μὲ χοντρὰ καρφιὰ καὶ περπατοῦσε ἄφοβα πάνω στὸ χιόνι. Μοῦ ἔδινε στὸν ἀνήφορο τὸ χέρι του καὶ μὲ βοηθοῦσε ν' ἀνεβαίνω. Κρατοῦσαμε κι' οἱ δυὸ ἀπὸ ἕνα χοντρὸ μπαστούνι, ποὺ ἡ σιδερένια του αἰχμὴ βυθιζόταν μέσα στὸ χιόνι καὶ καρφωνόταν στὴ γῆ.

Ρωτοῦσα τὸ Ζὰκ γιὰ τὴ ζωή του καὶ μοῦ διηγόταν μὲ τὴν καθαρή του φωνὴ γιὰ τὶς μεγάλες καλοκαιριάτικες μέρες, ποὺ ὁδηγοῦσε τὶς ἀγελάδες του στὴ βοσκή. Σηκωνόταν τὴν αὐγὴ καί, πηγαίνοντας στὸ σταῦλο, τὶς καλοῦσε μιὰ-μιὰ μὲ τόνομά της. Τὶς ἀγαποῦσε πολὺ τὶς ἀγελάδες του, γιατὶ ἀπ' αὐτὲς ζοῦσε τὸ φτωχόσπιτό του. Τὶς μιλοῦσε καὶ τοῦ ἀποκρίνουνταν μὲ τὸ πρᾶο τους βλέμμα. Τώρα λιάζουνταν στὴν αὐλή τους, γιατὶ τὸ χιόνι δὲν τὸν ἄφινε νὰ τὶς βοσκήσῃ.

Δὲν πήγαινε πιὰ σχολεῖο, γιατὶ ἔπρεπε νὰ βοηθάῃ τοὺς γέρους γονιούς του. Πήγαινε κάθε πρωὶ καὶ κάθε ἀπόγεμα τὸ γάλα στὰ σπίτια, καὶ τὶς ἄλλες ὧρες δούλευε σ' ἕνα μαραγκό, γείτονά τους.

Ἦταν καλὸ παιδὶ ὁ Ζὰκ καὶ μ' ὅλη τὴ φτώχεια του ἡ χαρὰ ἔλαμπε στὸ πρόσωπό του.

Ἀνεβαίναμε ὁλοένα καὶ κάθε τόσο ἔσκυβε κι' ἀνασκάλευε τὸ χιόνι γιὰ νὰ βρῆ ἐντελβάϊς. Δὲν τὸν ρωτοῦσα τί θὰ τὰ κάνει, γιατὶ πίστευα ὅτι θὰ τὰ δώσει στὴν ἐπιστροφὴ στὴ μητέρα του. Ἴσως ἀκόμα νὰ τὰ πουλοῦσε σὲ κανέναν ἀπὸ τοὺς πλούσιους ἐκείνους ξένους, ποὺ κατοικοῦσαν στὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα.

Καὶ λίγο πρὶν ἀνεβοῦμε στὴν κορφὴ βρεθήκαμε μπροστὰ σ' ἕνα Λευκὸ Ἐσταυρωμένο. Ἦταν ἕνας μεγάλος ξύλινος σταυρὸς μ' ἕνα σκαλισμένο Χριστό. Πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Ἐσταυρωμένου ἦταν ἕνα κομμάτι τσίγγος σὰ μιὰ μικρὴ στέγη, γιὰ νὰ τὸν προφυλάει ἀπὸ τὴ βροχή. Τὸ χιόνι ὅμως, ποὺ τὸ ἔφερνε ἀπὸ τὰ πλάγια ὁ ἀέρας, τίποτα δὲν τὸ ἐμπόδιζε νὰ στολίζῃ στὰ κατάλευκα τὸν ξύλινο Ἐσταυρωμένο.

Βγάλαμε τὰ καπέλλα μας μ' εὐλάβεια. Ὁ μικρός μου ὁδηγὸς ἄφισε τὰ ἐντελβάϊς στὰ πόδια τοῦ Ἐσταυρωμένου καὶ γονάτισε νὰ προσευχηθῆ.

Ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω τὴν ὡραία αὐτὴ εἰκόνα.

Μέσα στὴν κατάλευκη αὐτὴ ἠρεμία, ποὺ τὸ χιόνι ἔλαμπε ἀγνότατο κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο, — ἕνα παιδὶ νὰ προσεύχεται μπροστὰ σ' ἕνα λευκὸ Ἐσταυρωμένο.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μιλοῦσαν στὴν ψυχή μου μὲ τὰ πιὸ ὄμορφα λόγια ἡ πίστη, ἡ ἀγάπη, ἡ καλοσύνη...

Ὅταν, μετὰ λίγες ὧρες, κατεβαίναμε στὴν κοιλάδα, εἴμαστε μὲ τὸ Ζὰκ οἱ καλύτεροι φίλοι.

Σαϊντ-Μόριτς, Γενάρης 1928

ΓΙΑΝΝΗΣ Α. ΚΑΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΟΙ ΑΛΗΘΙΝΟΤΕΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ὁ Ἐδμόνδος Ἀμποὺ στάθηκ' ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους πεζογράφους τῆς Γαλλίας. Διακρινόταν προπάντων γιὰ τὸ πνεῦμα του τόσο, ποὺ τὸν εἶπαν δεύτερο Βολταῖρο. Καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀμποὺ σπινθηροβολεῖ περισσότερο στὰ δυὸ ἐκεῖνα βιβλία ποὺ τοῦ ἐνέπνευσε ἡ διαμονή του στὴν Ἑλλάδα, τότε ποὺ ἦταν ἑταῖρος τῆς Γαλλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ ἕνα ἐπιγράφεται «Ἡ σύγχρονη Ἑλλάδα» τὸ ἄλλο «Ὁ βασιλιὰς τῶν βουνῶν».

Καὶ στὰ δυὸ δίνει μιὰ πολὺ λίγο κολακευτικὴ εἰκόνα τῆς πατρίδας μας. Στὸ δεύτερο μάλιστα τὴν παρουσιάζει σὰν ἕνα ληστότοπο, μὲ τὴν ἱστορία τοῦ ἀρχιληστῆ Χατζησταύρου, ποὺ αἰχμαλώτισε ἕνα Γάλλο, ἕναν Ἄγγλο, δυὸ Ἀγγλίδες καὶ τὰ λοιπά... Ὅταν δημοσιεύθηκε αὐτὸ τὸ μυθιστόρημα, ἐκίνησε, φυσικά, τὴν ἀγανάκτηση ὅλων τῶν Ἑλλήνων, καὶ κάποιος Ἀθηναῖος ἔστειλε στὸ συγγραφέα ἕνα γράμμα, ὅπου ἀπάνω-κάτω τοῦ ἔλεγε:

«Γράφεις ψέματα! Ποτὲ δὲν συνέβησαν αὐτά. Ποτὲ δὲν ὑπῆρξε στὴν Ἑλλάδα ληστὴς ὀνομαζόμενος Χατζησταῦρος. Ποτὲ δὲν ἀγκυροβόλησε στὸν Πειραιὰ ἀγγλικὸ θαλαμηγὸ μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα. Ποτὲ δὲν αἰχμαλωτίσθηκαν ἐπιβάτες αὐτοῦ τοῦ θαλαμηγοῦ». Καὶ τὰ λοιπά.

Κι' ὁ Ἐδμόνδος Ἀμποὺ τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ τὰ λίγα αὐτά, ἀλλὰ δεμένα λόγια:

«Ἀθηναῖε, καλέ μου φίλε, οἱ ἀληθινότερες ἱστορίες δὲν εἶναι κεῖνες ποὺ συνέβησαν».

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Ὁ κύκλος καὶ τὸ κέντρο του μὲ μονοκονδυλιά.

Στοιχηματίζετε ὅτι μπορεῖτε νὰ γράψετε ἕναν κύκλο μὲ τὸ κέντρο του, χωρὶς νὰ σηκώσετε καθόλου τὴν πένα ἀπὸ τὸ χαρτί, — μονοκονδυλιά. Κι' ἰδοὺ πὼς θὰ κερδίσετε τὸ στοίχημα:

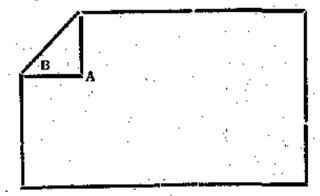

Παίρνετε ἕνα τετράγωνο χαρτὶ καὶ τὸ τσακίζετε σὲ μιὰ γωνία, ὅπως σᾶς δείχνει αὐτὸ τὸ σχῆμα. Ἀρχίζετε νὰ γράφετε ἀπὸ τὸ Α, ἀπὸ τὴν κορυφὴ δηλαδὴ τοῦ τριγώνου, μὲ προσοχὴ ὥστε νὰ γίνῃ ἕνα μικρὸ μόνο σημαδάκι κι' ἐκεῖ, λίγο ἔξω ἀπ' τὸ τρίγωνο. Ἀπὸ τὸ σημαδάκι αὐτὸ προχωρεῖτε μέσα στὸ τρίγωνο καὶ διαγράφετε τὴν ἀκτίνα τοῦ κύκλου ὅση τὴ θέλετε, (ὡς τὸ σημεῖο Β. παραδείγματος χάρη). Κατόπι ἀρχίζετε, στὸ τρίγωνο πάντα, νὰ διαγράφετε τὸν κύκλο. Ἅμα φθάσετε σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ τριγώνου, ἐξακολουθεῖτε, ἢ μᾶλλον τώρα ἀρχίζετε νὰ διαγράφετε τὸν καθαυτὸ κύκλο μέσα στὸ χαρτί. Γιὰ νὰ τὸν ἀποτελειώσετε, ξεδιπλώνετε τὴν τσάκιση, δηλαδὴ σηκώνετε τὸ τρίγωνο. Τότε στὴ μέση τοῦ κύκλου σας, θὰ φανῇ τὸ ἀρχικὸ σημαδάκι μόνο του, ποὺ θὰ εἶναι τὸ κέντρο του. Κι' αὐτό, βλέπετε, κατορθώνεται χωρὶς νὰ σηκώσετε καθόλου τὴν πένα, πρᾶγμα ποὺ, ὅταν τὸ ἐπροτείνατε, εἶχε φανεῖ ἀδύνατο.

Τὸ ὡραῖο αὐτὸ παιχνίδι ἀνακοίνωσε στὴ Διάπλασι ὁ φίλος της ***Ταρζάν***.

ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΑΕΡΟΠΟΡΟΙ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΠΟΛΟ

Μυθιστόρημα ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μὲ τοὺς κινητῆρες του σταματισμένους, τοὺς ἕλικές του ἀκίνητους, τὸ ἀερόπλοιο, μεταμορφωμένο σ' ἕνα ἁπλὸ μπαλόνι, στεκόταν τώρα σ' ἀρκετὸ ὕψος ὥστε νὰ μπορῇ νὰ ἐποπτεύῃ ὅλη τὴν περιοχὴ σὲ μεγάλη ἀκτίνα. Ἐντωμεταξὺ οἱ μηχανικοὶ καθάριζαν κι' ἐπιθεώροῦσαν τὶς μηχανές μὲ τὴν προσοχὴ ποὺ ἔδαζε σὲ κάθε πρᾶγμα ποὺ ἔκανε τὸ πλήρωμα τοῦ «Λίμπερτυ», καὶ ἡ ὁποία εἶχε συντελέσει πολὺ στὴν ἐπιτυχία ὅλων τῶν ἐπιχειρήσεών του ὡς τώρα.

Ὁ κυβερνήτης κι' ὁ πιλότος, ὁπλισμένοι κι' οἱ δυὸ μὲ τηλεσκόπια, κοιτάζουν μακριὰ στὸν ὁρίζοντα, μήπως ἀνακαλύψουν κανένα καράβι. Ἀλλὰ καράβι δὲ φαινόταν πουθενά.

— Πολὺ φοβοῦμαι πῶς τὰ περισσότερα καράβια θὰ ἔχουν κιόλας ξαναπάρει τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ, εἶπε στὸ τέλος ὁ Φονβιέλλ.

— Τί εὐχὴ Θεοῦ, κάποιο καθυστερημένο θὰ βρεθῆ νὰ περάσῃ. Θὰ ἐγκαταστήσω ἕνα σκοπὸ γιὰ νὰ κατοπτεύῃ διαρκῶς τὴ θάλασσα. Ἐμεῖς ἐντωμεταξὺ θὰ ξεκουραστοῦμε. Κι' ὅσο κρατήσει κράτησε.

— Κι' ἂν περάσῃ τὴ νύχτα αὐτὸ τὸ καθυστερημένο, τί γίνεται, παρακαλῶ;

— Θὰ διακρίνουμε τὰ φανάρια του. Ἐξ ἄλλου κάθε πρωὶ θὰ κάνουμε κι' ἀπὸ μιὰ βόλτα, γιὰ νὰ κοιτάζουμε καὶ πάρα πέρα τί γίνεται.

— Κι' ἂν χαλάσῃ ὁ καιρός;

— Αὐτὸ δὲν τὸ πιστεύω, ἀλλὰ θὰ ἦταν δυσάρεστο.

— Πρέπει νὰ τὰ λαβαίνῃ κανεὶς ὅλα ὑπ' ὄψει του, κύριε κυβερνήτη. Ἡ τύχη δὲ εἶναι πάντοτε μαζί μας, κι' ἔτσι ὅπως εἴμαστε βρισκόμαστε στὸ ἔλεος κάθε ἀτμοσφαιρικῆς μεταβολῆς. Ὡς χθὲς ἀκόμη πιάναμε τὰ ραδιογραφήματα τῶν σουηδικῶν καὶ φιλανδικῶν σταθμῶν. Ποιὸς μὲ βεβαιώνει πῶς ὡς ἐδῶ ποὺ εἴμαστε, μᾶς φθάνουν;

— Θὰ τὸ ἐξακριβώσω ἀμέσως αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, ἐδήλωσε ὁ κ. Στέφενσον κι' ὕστερα φώναξε στὸ τηλέφωνο, ποὺ ἦταν δίπλα του:

— Τζών, Τζών!

Ὁ τηλεγραφητὴς τοῦ «Λίμπερτυ», ποὺ μαζὶ μὲ τὴ σπουδαία του αὐτὴ ὑπηρεσία ἐκτελοῦσε καὶ χρέη τροφοδότου, ἦρθε νὰ πάρῃ τὶς διαταγὲς τοῦ κυβερνήτη. Τὴν προηγουμένη εἶχε στείλει ὁ ἴδιος μὲ τὸν ἀσύρματο ἕνα τηλεγράφημα, ποὺ ἔκανε γνωστὴ στὶς σουηδικὲς ναυτικὲς ἀρχές, τὴ διάσωση τῶν ἑπτὰ ναυαγῶν τοῦ «Φίνμαρκ» ἀναφέροντας τ' ὄνομα, τὴν ἡλικία καὶ τὴν ἐθνικότητα τοῦ καθενός. Αὐτὸ τὸ τηλεγράφημα ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ καθησυχάσῃ τὶς οἰκογένειές τους. Ὁ κ. Τσὲφ Στέφενσον σκόπευε νὰ στείλῃ κι' ἕνα ἄλλο μόλις ἐπεβίβαζε τοὺς ξένους του στὸ πρῶτο φαλαινοθηρικὸ ποὺ θὰ συναντοῦσαν.

— Μάλιστα, τὸν βεβαίωσε ὁ ἀσυρματιστής, βρισκόμαστε ἀκόμη σ' ἐπικοινωνία μὲ τὸν πολιτισμένο κόσμο. Ἡ ἐπικοινωνία ὅμως αὐτὴ εἶναι προσωρινή, γιατὶ ὁ πομπός μας, ἂν προχωρήσουμε ἀκόμη, δὲ θὰ μπορῇ πιὰ νὰ στέλνῃ τηλεγραφήματα. Ἐκεῖνα ποὺ μᾶς στέλνουν, τ' ἀντιλαμβάνομαι ἀκόμη καλά. Γιὰ ἐκεῖνα ὅμως ποὺ στέλνω, δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν τὰ λαβαίνουν.

— Ἐὰν πιάνῃς ἀκόμη τηλεγραφήματα, αὐτὸ μᾶς ἀρκεῖ γιὰ τὴν ὥρα. Πρόσεχε τὰ μετεωρολογικὰ δελτία σου, παιδί μου. Κάθε φορὰ ποὺ ἔχεις κανένα νέο σχετικό, νὰ μοῦ τὸ κάνῃς ἀμέσως γνωστό.

— Μάλιστα, σέρ! εἶπε ὁ Τζὼν χαιρετώντας.

— Λοιπόν, Φονβιέλλ, εἴσαστε τώρα ἡσυχότερος, ρώτησε ὁ κ. Στέφενσον μόλις ἔφυγε ὁ ἀσυρματιστής.

Ὁ τρόπος ποὺ κούνησε τὸ κεφάλι του ὁ Φονβιέλλ, ἀπόδειξε ἐντελῶς τὸ ἐναντίο.

—Σᾶς ἐξήγησα τὶς σκέψεις μου, κύριε κυβερνήτη. Θεὸς φυλάξοι νὰ παραπονεθῶ ποὺ σώσαμε ἀπὸ τὸ θάνατο τὰ καλὰ αὐτὰ παιδιά. Ἀλλ' ἡ διάσωση ἡ δική τους μᾶς κάνει νὰ κινδυνεύουμε τώρα νὰ χάσουμε τὶς ἐξαιρετικὰ εὐνοϊκὲς συνθῆκες ποὺ εὐκόλυναν ἴσαμε τώρα τὸ ταξίδι μας. Νὰ τώρα ποὺ θὰ μείνουμε καρφωμένοι ἐδῶ, γιὰ ἕνα ἀπροσδιόριστο διάστημα, ἀντὶ νὰ ἐπωφεληθοῦμε ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη γαλήνη, ποὺ ἐπικρατοῦσε ἴσαμε τώρα καὶ ποὺ θὰ μᾶς ἐπέτρεπε ἴσως νὰ φτάσουμε ὡς τὸν Πόλο, αὔριο κιόλας.

Ὁ Ἀμερικανὸς ἄρχισε νὰ σκέπτεται. Καταλάβαινε πολὺ καλὰ τί κινδύνους διέτρεχε ἡ ἐπιχείρησή τους μὲ τὴν ἀργοπορία αὐτή. Δυὸ λύσεις παρουσιαζόνταν μπροστά του. Ἀλλὰ καὶ τὶς δυὸ τὶς ἀπέκρουε.

Ἡ πρώτη ἦταν ν' ἀφίσῃ γιὰ τὴν ὥρα στὸ νησὶ τοὺς προστατευομένους του καὶ νὰ ξεκινήσῃ γιὰ τὸν Πόλο, ἐπωφελούμενος τοῦ καλοῦ καιροῦ, καὶ νὰ τοὺς πάρῃ πάλι κατὰ τὸ γυρισμό.

Ἀλλ' ἂν ἡ ἐπιχείρησή τους ἀποτύχαινε;

Ἂν τὸ «Λίμπερτυ» δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ στὸν ὅρμο Μορρέλ, ὅπου θἄφινε τοὺς ναυαγούς, τί θ' ἀπογινόνταν αὐτοὶ ἅμα τελείωναν οἱ προμήθειές τους;

Ἡ ἄλλη λύση ἦταν νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ δρόμο τους μαζὶ μὲ τοὺς ξένους τους. Ἀλλά, ὅπως ἔλεγε κι' ὁ ἴδιος ὁ Φονβιέλλ, τὸ παραπαγιστὸ αὐτὸ φορτίο,

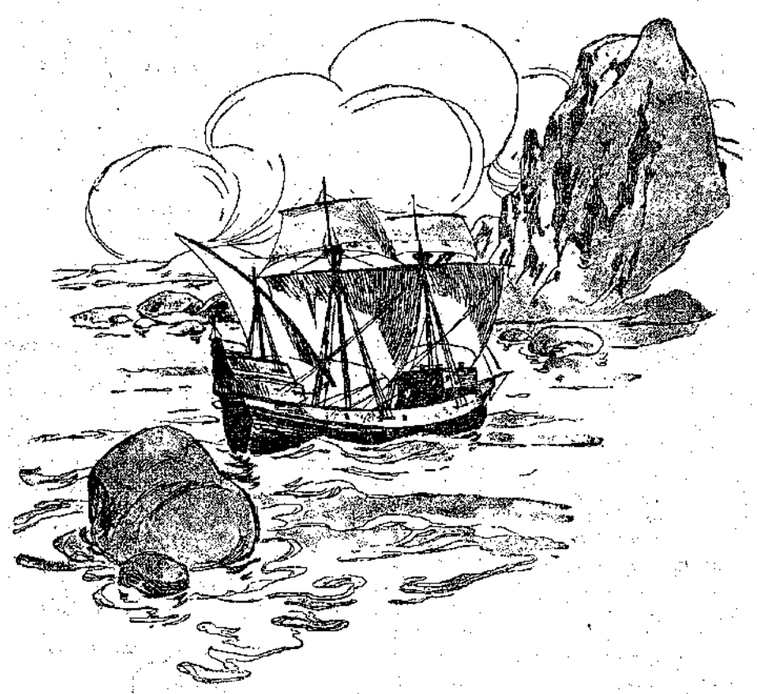

«Εἶχαν διακρίνει ἕνα φαλαινοθηρικό...» (Σελ. 162, στ. β'.)

μ' ὅλο ποὺ κἀθένας χωριστὰ ἀπὸ τοὺς ναυαγοὺς τοῦ ὀγκόπαγου δὲν ζύγιζε καὶ τόσο πολύ, δὲν ἔπαυε ὡστόσο νὰ εἶναι ἀρκετὰ σημαντικό, ὅταν τοὺς λογάριαζε κανεὶς ὅλους μαζί.

Ἐπὶ ὥρες βασάνιζαν τὸ μυαλό τους κι' ἐξέταζαν ὅλες τὶς λύσεις ἀπ' ὅλες τὶς μεριές. Ἡ μόνη ποὺ φαινόταν πιὸ ὀρθὴ καὶ λογική, ἦταν ἐκείνη ποὺ ὁ κυβερνήτης εἶχε προτείνει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

«— Ποτὲ μου δὲ φόρεσα καλύτερα παπούτσια...» (Σελ. 64, στ. β'.)

Νὰ κάνουν ὑπομονὴ καὶ νὰ περιμένουν ὥσπου νὰ περάσῃ κανένα πλοῖο, νὰ τοῦ παραδώσουν τοὺς ναυαγοὺς κι' ὕστερα αὐτοὶ νὰ ἐξακολουθήσουν τὸ ταξίδι τους μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Ἔτσι κι' ἔκανε ὁ κ. Στέφενσον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Περιπλοκές

Δεκαπέντε ὁλόκληρες ἡμέρες ἔμεινε τὸ «Λίμπερτυ», ἀγκυροβολημένο στὸν ὅρμο τοῦ Μορρέλ. Γιὰ τὴν καλή του τύχη ὁ καιρὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ὡραῖος. Κρύο ἔκανε, ἰδίως τὴ νύχτα. μὰ δὲν φυσοῦσε διόλου ἄνεμος. ἡ ὑγρασία ἦταν ἐλάχιστη καὶ δὲν ὑπῆρχε κανεὶς ἄ μεσος φόβος γι' ἀτμοσφαιρικὴ μεταβολή. Μόλις ἔκανε τὸ βαρόμετρο νὰ κατέβῃ δυὸ-τρεῖς βαθμοὺς κι' ἀμέσως πάλι ξαναγνέβκινε.

Ραδιοτηλεγραφήματα ἐξακολουθοῦσαν νὰ δέχουνται ἀκατάπαυστα, μὰ δὲν ἦταν σχετικὰ παρᾶ μονάχα μὲ τὴ μετεωρολογία. Ὁ τηλεγραφητὴς δὲν λάβαινε κἀμμιὰ ἀπάντηση στὶς ἐπανειλημμένες κλήσεις του. Δίχως ἄλλο τὰ ραδιογραφήματά του δὲν μποροῦσαν πιὰ νὰ φτάσουν στὸν προορισμό τους. Κι' αὐτὸ ἦταν ἕνα πρᾶγμα ποὺ στενοχωροῦσε ἐξαιρετικὰ τὸν κ. Στέφενσον, ὁ ὁποῖος, μὴ βλέποντας κανένα πλοῖο νἄρχεται, ἀποφάσισε νὰ ζητήσῃ τὴ βοήθεια τῶν νορβηγικῶν ἀκτῶν γιὰ τοὺς προστατευομένους του, καὶ νὰ παρακαλέσῃ νὰ στείλουν τὸ γρηγορώτερο νὰ τοὺς παραλάβουν μὲ κανένα καταδρομικὸ ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλο πλοῖο.

Τὴ δεκάτη πέμπτη ἡμέρα ἀπελπίστηκαν ὁλότελα πῶς θὰ τοὺς ἔρχόταν βοήθεια ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος. Ὅσο γιὰ φαλαινοθηρικό, οὔτε λόγος πιὰ δὲ μποροῦσε νὰ γίνῃ. Ἡ ἐποχὴ τώρα ἦταν πολὺ προχωρημένη. Καὶ τὰ τελευταῖα καθυστερημένα πλοῖα θὰ εἶχαν στρίψει τὴν πλώρη τους κατὰ τὸ νοτιά. Καὶ τὸ χειρότερο ἦταν ποὺ οἱ νύχτες ἄρχισαν νὰ μεγαλώνουν. Κι' ἔτσι ἡ ὑπομονὴ τοῦ Φονβιέλλ ἄρχισε νὰ ἐξαντλεῖται.

— Κύριε κυβερνήτη, εἶπε μιὰ μέρα ὀρθὰ κοφτά, εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατο νὰ ἐξακολουθήσουμε νὰ μένουμε σ' αὐτὴ τὴν ἀδράνεια, μὲ τὴν ὁποίαριψοκινδυνεύουμε νὰ χάσουμε ὁριστικῶς ὅλες τὶς εὐκαιρίες γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεώς μας. Οἱ ζωοτροφίες μας ἐξαντλοῦνται. Ἀναγκάστηκα νὰ χρησιμοποιήσω ἕνα ποσὸν ἀπὸ τὸ «ἥλιον» ποὺ ἔχουμε φυλαγμένο γιὰ ν' ἀντικαταστήσω τὸ ἀέριο ποὺ χάσαμε κατὰ τὴν προσγείωσή μας. Πρέπει νὰ πάρουμε μιὰ ὁριστικὴ ἀπόφαση. Ἢ νὰ γυρίσουμε κατὰ τὸ νοτιὰ ἢ νὰ ἐξακολουθήσουμε τὸ δρόμο μας πρὸς τὸ βοριά.

— Εἶμαι σύμφωνος μαζί σας, ἀπάντησε ὁ κ. Τσὲφ Στέφενσον. Ἢ τὸνα πρέπει νὰ κάνουμε, ἢ τ' ἄλλο. Μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει. Ἂς τραβήξουμε λοιπὸν κατὰ τὸ βοριά.

— Μὲ τοὺς ἐπιβάτες μας;

— Καὶ βέβαια.

Ὁ Φονβιέλλ κοντοστάθηκε

— Τὸ σκεφθήκατε καλὰ αὐτό;

Ὁ Ἀμερικανὸς ἔβαλε τὸ χέρι του στὸν ὦμο τοῦ πιλότου καὶ τοῦ εἶπε μὲ συγκίνηση:

—Ἀκούστε, κύριε Φονβιέλλ. Ἔχω νὰ σᾶς ἐξομολογηθῶ κάτι. Γιὰ τὰ παιδιὰ αὐτὰ αἰσθάνομαι μιὰ ἰδιαίτερη ἀδυναμία. Ἀπὸ τότε ποὺ βρίσκονται μαζί μας, δὲν ξέρετε πόσο τὰ ἔχω ἀγαπήσει. Εἶναι γιατὶ μοῦ θυμίζουν τὰ ἀγαπημένα μου μικρά, ποὺ ἦταν ἡ χαρά μου καὶ τὸ καμάρι μου καὶ ποὺ τὰ ἔχασα ὅλα, μαζὶ μὲ τὴ δυστυχισμένη τους μητέρα, σὲ μιὰ ἀπὸ κεῖνες τὶς καταστροφές, ποὺ δὲν καταλαβαίνω πῶς δὲν χάνει τὸ μυαλό του ἐκεῖνος ποὺ εἶχε τὴν τύχη νὰ ἐπιζήσῃ. Σ' ἕνα σιδηροδρομικὸ δυστύχημα. Τὴν προηγούμενη ἡμέρα, ἤμαστε οἱ πιὸ εὐτυχισμένη οἰκογένεια τοῦ κόσμου. Καὶ τὴν ἑπομένη; Ἀ, Φονβιέλλ, τί φοβερὴ δυστυχία! Ὅταν τελείωσαν ὅλα καὶ γύρισα ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο μόνος, χωρὶς γυναῖκα, χωρὶς παιδιά, χωρὶς οἰκογένεια...

Γιὰ λίγο ἔμειναν κι' οἱ δυὸ τους σιωπηλοί. Ὕστερα, συγκρατώντας τὴν συγκίνησή του, ὁ κ. Στέφενσον ἐξακολούθησε:

— Τώρα μὲ καταλαβαίνετε καλύτερα, Φονβιέλλ, δὲν εἶναι ἔτσι; Τὰ παιδιά μου εἶχαν τὴν ἡλικία τῶν παιδιῶν αὐτῶν. Ἦταν κι' αὐτὰ πέντε. Τέσσερα ἀγόρια κι' ἕνα κοριτσάκι, τὸ μικρότερο ἀπ' ὅλα, ἕνα χαριτωμένο κοριτσάκι, ξανθὸ καὶ τριανταφυλλένιο σὰν τὴν Νταΐζη. Ἐλᾶτε στὴ θέση μου, αὐτὸ ποὺ αἰσθάνομαι εἶναι τόσο ἀνθρώπινο!

— Ναί; σᾶς καταλαβαίνω, εἶπε ὁ Φονβιέλλ, ποὺ κι' αὐτὸς εἶχε συγκινηθεῖ βαθιὰ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἐξομολόγηση τοῦ δυστυχισμένου κυβερνήτη του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΑ ΔΕΙΝΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ὁ μικρούλης μετρᾷ στὰ δάχτυλά του. Ἀλλὰ εἶναι ἀδύνατο — Τί βάσανο! — νὰ θυμηθῇ τὴ σειρὰ τῶν ἀριθμῶν:

—Ἕνα... δύο... τρία... πέντε... Ὄχι, ὄχι!.. τέσσερα... ἕξη... Ὄχι, ὄχι! ἀπ' τὴν ἀρχή: Ἕνα... δύο... τρία... ἕξη... Ὄχι, ὄχι!.. Οὔφ, θὰ σκάσω!

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΜΗΤΕΡΑ ΓΗ

Ἀγαπητοί μου,

ΕΙΧΑΜΕ μιὰ φορὰ ὑπάλληλο στὸ γραφεῖο τῆς «Διαπλάσεως» ἕνα νεαρὸ πρόσφυγα. Δὲν θὰ σᾶς πῶ τὸ ἀληθινό του ὄνομα. Ὑποθέστε πὼς λεγόταν Πολύδωρος. Κι' ἴσως αὐτὸ τ' ὄνομα θὰ τοῦ, ταίριαζε καλύτερ' ἀπὸ τ' ἀληθινό του. γιατ' εἶχε κάμποσα δῶρα... φυσικά. Ἦταν ἔξυπνος, φιλαναγνώστης, ἐργατικός. Καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ ρωτᾷ, νὰ μαθαίνῃ καὶ νὰ σκέπτεται μόνος του γιὰ ὅλα τὰ πράγματα. Ἀκόμα καὶ νὰ γράφῃ τὶς σκέψεις του, τὶς ἐντυπώσεις του, τὰ αἰσθήματά του. Καμμιὰ φορά, στὸ φάκελλο ποὺ φυλάμε τὰ κομμάτια τῆς Σελίδος Συνεργασίας, ἔχωνε κρυφὰ καὶ κανένα δικό του μὲ ψευδώνυμο... μὴ ἐγκεκριμένο. «Μπά! ξαφνιαζόταν ἡ Διάπλασι· τίνος εἶν' αὐτό; ἐμεῖς δὲν ἔχουμε κανένα Μ ε λ ι σ σ ό χ ο ρ τ ο!» Κοκκίνιζε τότε κι' ὁμολογοῦσε: «Δικό μου εἶναι... τὸκαμα ἔτσι, γιὰ δοκιμή». Τοῦ ἐγκρίναμε, θυμοῦμαι, ἕνα-δυό, τἄλλα τοῦ τἀπαρρίψαμε. Μὲ ρωτοῦσέ: «Μπορῶ νὰ γράφω;.. Θὰ γίνω τίποτα;» Δὲν τὸν ἐνθάρρυνα σ' αὐτὸ καθόλου, γιατὶ δὲν ἔβλεπα κανένα ταλέντο στὰ δοκίμιά του. Μόνο λογοτεχνικὸ δ ῶ ρ ο δὲν εἶχε ὁ καϊμένος ὁ Πολύδωρος. Κι' ἀπελπιζόταν: «Τί θὰ γίνω λοιπὸν ἐγώ;..»

Αὐτὸ τὸ ζήτημα τὸν ἀπασχολοῦσε φοβερά. Τί νὰ γίνῃ;... Δὲν μποροῦσε βέβαια, δὲν τὸν ἐσύμφερε, νὰ μείνῃ γιὰ πάντα ὑπάλληλος στὸ γραφεῖο μας. Αὐτὸ ἦταν προσωρινό. Ἔπρεπε νὰ βρῇ τίποτ' ἄλλο, καλύτερο... Ὅπως ὅλοι οἱ νέοι, στὴν κρίσιμη αὐτὴ περίοδο τῆς ζωῆς τους, κι' ὁ Πολύδωρος σκέφτηκε πολλὰ κι' ἐδίστασε πολύ. Ἐπιτέλους τὸ ζήτημα λύθηκε: Τοῦ παρουσιάστηκε ἡ εὐκαιρία νὰ εἰσαχθῇ σὲ μιὰ Γεωργικὴ Σχολή. Νὰ γίνῃ γεωπόνος. Ἴσως νὰ μὴν ἦταν αὐτὸ ἡ κυρία κλίσι, οὔτε ὅλη ἡ φιλοδοξία τοῦ νέου ποὺ ἤθελε καὶ νὰ γ ρ ά φ ῃ. Οἱ ὅροι ὅμως ἦταν τόσο εὐνοϊκοί! Θὰ ζοῦσε σὲ μιὰν ὡραία ἐξοχὴ τῆς Ἀττικῆς, σ' ἕν' ἀπέραντο χτῆμα. Θὰ τρωγε, θὰ γυνόταν, θὰ στεγαζόταν ἀνέξοδα. Καὶ θὰ μάθαινε ἐπιστημονικὰ μιὰ χρήσιμη τέχνη, δηλαδὴ σχεδὸν μιὰ ἐπιστήμη. Τί ἄλλο ἤθελε;

Ἔτσι τἀποφάσισε. Καὶ μιὰ μέρα, μὲ μεγάλη συγκίνηση καὶ μὲ τὴν ὑπόσχεσῃ νὰ μὴ μᾶς ξεχάσῃ ποτέ, μᾶς ἀποχαιρέτησε:

— Σᾶς ἀφίνω γειά!..

— Στὸ καλό, Πολύδωρε, καὶ καλὴ ἐπιτυχία!

— Εὐχαριστῶ... ἔ, νὰ ἰδοῦμε... ἐλπίζω.

Κράτησε τὴν ὑπόσχεσή του. Ἡ Σχολή του δὲν εἶναι μακριά. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἔχει ἔξοδο, ἢ ποὺ τὸν στέλνουν στὴν Ἀθήνα γιὰ καμμιὰ δουλειά, πετέται καὶ μιὰ στιγμὴ νὰ μᾶς ἰδῇ, γελαστός, χαρούμενος καὶ φορτωμένος λουλούδια. Ἀπὸ τὴν πρώτη φορά, μᾶς ἔκαμ' ἐντύπωση ἡ μεταμόρφωσή του. Δὲν ἦταν μόνο ἡ στολὴ τῆς Σχολῆς ποὺ τὸν ἔδειχνε ἀλλοιώτικο, οὔτε τὰ λουλούδια ποὺ κρατοῦσε, ἀλλὰ καὶ τὰ ζωηρὰ χρώματα τοῦ χλωμοῦ ἄλλοτε προσώπου του, ἡ ὑγεία κι' ἡ εὐχαρίστηση ποὺ ἀναδίνεται ἀπὸ τὸ σύνολό του. Ἦταν περιττὸ νὰ τὸν ρωτοῦμε ἂν περνοῦσε καλὰ στὴ Σχολὴ κι' ἂν ἦταν εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐκλογὴ τοῦ ἐπαγγέλματος. Αὐτὸ τὸ βλέπαμε ὁλοφάνερα. Μιὰ μέρα ὡστόσο τὸν ρώτησα. Καί μοῦ μίλησε μὲ τὸ μεγαλύτερο ἐνθουσιασμό:

Εὐχαριστημένος λέει: Μὰ ἦταν εὐτυχισμένος! Ἡ κλίση, ποὺ ἐνόμιζε στὴν ἀρχὴ πὼς δὲν τὴν εἶχε, τοῦ φανερώθηκε στὴ στιγμή. Ἡ Γῆ, ἡ καλὴ μητέρα, τὸν τράβηξε. Τὴν ἀγάπησε δυνατά. Καὶ τώρα, ἡ μεγαλύτερή του χαρὰ εἶναι νὰ τ' χαϊδεύῃ μὲ στοργή, νὰ τὴν περιποιεῖται, νὰ τὴν καλλιεργῇ, μαθαίνοντας συγχρόνως τοὺς μύριους τρόπους αὐτῆς τῆς καλλιέργειας. Ὤ, τί πλούσια ποὺ τὸν ἀνταμείβει ἡ μητέρα Γῆ γιὰ τοὺς στοργικούς του κόπους! Δὲν εἶναι μόνο τὰ λουλούδια κι' οἱ καρποὶ ποὺ τοῦ προσφέρει: εἶναι προπάντων ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς, ἡ ὑγεία, ἡ εὐεξία, ἡ δύναμη, κι' ἀκόμα ἡ ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτήρα καὶ τῆς νοοτροπίας του. Δὲν γκρινιάζει πιά, — γιατὶ ἄλλη φορά, κάπουκάπου, γκρίνιαζε, — δὲν μελαγχολεῖ, δὲν ἀπαισιοδοξεῖ, δὲν ἔχει κακὲς σκέψεις. Ἄλλοτε, ἡ ζωὴ ποὺ ἔκανε σὰ φτωχὸ παιδὶ μέσα στὴ μεγάλη πόλη, ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀβεβαιότη γιὰ τὸ μέλλον, κι' ἀκόμα ἡ θέα τοῦ μεγάλου πλούτου, τῆς πολυτέλειας, δίπλα στὴ φτώχεια καὶ στὴν ἀθλιότητα, ὅπως χτυπᾶ πάντα στὶς μεγάλες πόλεις, τὸν ἔφερναν νὰ σκέπτεται πολὺ αὐτὴ τὴν ἀνισότητα, τὴν ἀδικία, καὶ νἄχει ἰδέες ἐπαναστατικές, σχεδὸν μπολσεβικικές... Τώρα τίποτα. Ἡσύχασε καὶ πειθάρχησε. Γιατὶ ὅλοι γύρω του, μέσα στὴ Σχολή, στὸ χτῆμα, εἶναι ἴσοι. Ὅλοι παιδιὰ τῆς κοινῆς μητέρας, τῆς Γῆς. Ἀδέλφια. Ντύνουνται ὅμοια, τρῶνε τὰ ἴδια, ζοῦν ὅπως σὲ μιὰ μεγάλη, μονοιασμένη οἰκογένεια. Κι' ἂν ἐξέχῃ κανένας, εἶν' ἐκεῖνος ποὺ π ρ έ π ε ι νὰ ἐξέχῃ γιὰ τὸ καλὸ τῶν ἄλλων: ὁ δάσκαλος, ὁ διευθυντής, ὁ ὁδηγός. Πρᾶγμα ποὺ δὲν συμβαίνει βέβαια πάντα στὴν πόλη, ὅπου πολλὲς φορὲς ἐξέχουν κι' οἱ πιὸ ἄχρηστοι ἢ βλαβεροί...

Στὸ τέλος μοῦ εἶπε:

— Ἄχ, γράφτε τα αὐτά, κύριε Φαΐδον! Πῆτε στὰ παιδιά, ποὺ διαλέγουν τώρα ἐπάγγελμα, νὰ τραποῦν σ' αὐτό! Ὅλοι λοιπὸν θὰ γίνουνται ἀκόμα γιατροί καὶ δικηγόροι; ὅλοι θὰ παίρνουν ἕνα δίπλωμα τοῦ Πανεπιστημίου καὶ θὰ κυνηγοῦν μιὰ θέση στὴν πόλη, στὴν πρωτεύουσα;.. Ἡ Γῆ! δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὴ Γῆ! Ἡ Γεωργία θὰ μᾶς σώσῃ! Ἡ Γεωργία θὰ μᾶς κάμῃ εὐτυχισμένους! Αὐτὴ θὰ λύσῃ κι' ὅλα τὰ κοινωνικὰ προβλήματα! Γιατὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ θὰ καλλιεργοῦν τὴ Γῆ, — ποὺ τόσο μεγάλο της μέρος, ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, μένει τώρα ἀκαλλιέργητο, — θὰ εἶναι ἴσοι ὅπως εἴμαστε καὶ μεῖς στὴ Σχολή. Ἀκούω πὼς ὅλες οἱ ἀκαλλιέργητες γαῖες πρόκειται τώρα νὰ καλλιεργηθοῦν. Ἡ Γεωργία θ' ἀκμάσῃ. Θέσεις γιὰ καλοὺς γεωπόνους θὰ ὑπάρχουν στὸ μέλλον παντοῦ. Πῆτε στὰ παιδιὰ νὰ ἐπιδιώξουν μιὰ τέτοια. Δὲν θὰ τὸ μετανοιώσουν!

Ὑποσχέθηκα στὸν καλό μας Πολύδωρο νὰ τὸ πῶ. Καὶ τὸ λέω. Ἴσως δὲν εἶναι καθόλου περιττό. «Ὅλοι λοιπὸν θὰ γίνουνται γιατροὶ καὶ δικηγόροι;» Ὄχι βέβαια, αὐτὸ θἄταν τρέλλα. Ἀπεναντίας, ἡ μεγαλύτερη φρόνηση θἄταν ἄν, ὅσοι μποροῦν, γινόνταν γεωπόνοι. Ὅσο πολλοὶ κι' ἂν θὰ εἶναι στὸ μέλλον, θέση θὰ βρίσκουν ὅλοι. Τὸ ἴδιο δὲν θὰ συμβαίνῃ μ' ἐκείνους ποὺ θὰ διαλέξουν ἄλλο ἐπάγγελμα, ἄλλο στάδιο, καὶ θὰ ἐπιδιώξουν μιὰ ἀπὸ τὶς θέσεις ἐκεῖνες, ποὺ σήμερα εἶναι γεμάτες, καὶ ποὺ ὅταν ἀδειάζῃ μιά, ὁρμοῦν ἑκατό, χίλιοι, ποιός νὰ τὴν πρωτοπάρῃ...

Σᾶς ἀσπάζομαι **ΦΑΪΔΩΝ**

ΑΓΡΥΠΝΙΑ

Νοιώθω ἕναν πόνο στὴν καρδιὰ
βαθιὰ ποὺ δὲ μ' ἀφήνει,
κι' ἑκαρτερεῖ τὴ βραδιὰ
νὰ μοῦ τὸν ἀπαλύνῃ.

Ἀλλ' ὅταν ἔχασα τὸ φῶς,
ἔγινα πιὸ θλιμμένος,
σὰ νἄφυγε ἕνας ἀδερφὸς
καὶ νἄμεινε ἕνας ξένος.

Τ' ἄστρα κοιτάω στὸν οὐρανὸ
καὶ συλλογιέμαι κάτι:
ἡ πρώτη νύχτα ποὺ ἀγρυπνῶ
κι' ἔχω θολὸ τὸ μάτι.

Ἡ αὐγὴ ποὺ θἄρθῃ, σκυθρωπὸ
θὲ νὰ μὲ βρῇ κι' ἐκείνη·
μὰ οὐδὲ σ' ἐσὲ δὲ θὰ τὸν πῶ
τὸν πόνο μου, σελήνη.

Γ. ΚΟΤΖΙΟΥΛΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΣΤΗΝ ΚΕΦΑΛΛΩΝΙΑ

Τῶραο νησάκι προβάλλει, νά το,
μέσ' ἀπ' τὰ κύματα καὶ τοὺς ἀφρούς,
γαλάζιο ὄνειρο, δροσιὰ γεμάτο
ποὺ σοῦ σκλαβώνεται καρδιὰ καὶ νοῦς!

Μικρὸ νησάκι μου, κι' ἐγὼ σιμά σου
— διάβηκαν χρόνια, καιροὶ πολλοὶ —
στὴν ἀφρογέννητη τὴν ἀγκαλιά σου
εἶχα πετάξει, τρελλὸ πουλί!

Ἄχ καὶ νὰ ἔφευγε ἡ ἄγρια μπόρα
καὶ νἄρθῃ ἀνέφελο χλωμὸ ἕνα δεξιλι,
μέσ' στοῦ φθινόπωρου τὴν ἄγια ὥρα
νἀνάψω σύθαμπα τἀχνὸ καντήλι

Μπρὸς στὶς παλιὲς σκιές, ποὺ ὁλόγυρά μου
θὰ τὶς ξυπνήσω ἀπὸ τὴ λησμονιὰ
καὶ στὰ παιδιάτικα τὰ ὄνειρά μου,
ποὺ τὰ νανούριζες, Κεφαλλωνιά!

Καὶ στὸ ἐκκλησάκι σου τ' ἀρχαῖο χιασμένο
ποῦ τὴν ἀγάπη μου μέσα του κλείνει
νὰ προσκυνήσω θἀρθῶ, δωγμένο
πουλί, γυρεύοντας θεία γαλήνη!

Κι' ὅταν στὸν κάμπο σου θὲ ν' ἀπογείρω
παλιὰ τραγούδια θὰ πῇ τ' ἀγέρι,
τῶν γιασεμιῶν τὸ αἰθέριο μύρο
δάκρυο ἡ χαρὰ θὲ νὰ μοῦ φέρῃ!

Κι' ἂν περιπλανηθῶ ποτὲ μονάχη
μέσα στ' ἀμίλητα παλιὰ μουράγια,
κάτι θὰ λένε γιὰ μένα οἱ βράχοι
σὰν προσευχούλα παιδιάτικη, ἄγια!

Διάβηκαν χρόνια Κεφαλλωνιά μου,
ποὺ εἶμαι μακριὰ σου — Ὤ τί καϊμός,
σύνεφα μαῦρα μέσ' στὴν καρδιὰ μου
ἔχει σκορπίσει ὁ χωρισμός.

Στεῖλε τ' ἀγέρι σου κι' ὅς τὴ γονιά μου,
ἂν τ' ἅγιο χῶμα σου δὲν θὰ κατήσω
γλυκὰ τ' ἀγέρι σου, Κεφαλλωνιά μου,
νὰ μὲ φιλήσῃ, νὰ τὸ φιλήσω!

Κυρὰ τῆς Θάλασσας

ΣΑΝ ΤΑΙΝΙΑ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Γυρνᾶ ὁ νοῦς της στὰ παλιὰ — πενηντατρίχρονα πίσω. — Μὲ τὴ φαντασία της βλέπει τὸν ἑαυτό της μικρὴ χαριτωμένη παιδούλα, μὲ σγουρὰ ξανθὰ μαλλάκια, μὲ ροδοκόκκινα μάγουλα. Ἡ χαρὰ τῶν γονιῶν της. Τὸ χαμόγελο δὲν λείπει ἀπ' τὰ χειλάκια της καὶ ἡ χαρὰ ἀπ' τὴν καρδούλα της. Σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς κάμαρας ἔχει σπήσει τὸ νοικοκυριό της. Κουζινίτσα, τραπεζαρούλα, κρεβατάκι, κουκλίτσες. Τί ἥσυχα ποὺ παίζει ἡ μικρούλα!.. Νυχτώνει καὶ τὰ ματάκια της κλείνουν. Ὥρα νὰ κοιμηθῇ. Σκαρφαλώνει στὰ γόνατα τοῦ μπαμπᾶ, τὸν φιλεῖ καὶ τοῦ λέει καληνύχτα. Τὴν παίρνει ἡ μαμμὰ ἀπ' τὸ χεράκι, τὴν πηγαίνει στὸ κρεβατάκι της, τὴν πλαγιάζει, τὴ σταυρώνει, τή φιλεῖ:

— Καληνύχτα, χρυσό μου.

Ἀφίνουν τὴν πόρτα ἀνοιχτή, κι' ἀπ' τὸ κρεβατάκι της, πρὶν τὴν πάρῃ ὁ ὕπνος, βλέπει τὴν τραπεζαρία. Κοντὰ στὸ μεγάλο στρογγυλὸ τραπέζι κάθεται ὁ μπαμπάς, ἕνας νέος ὡραῖος ἄντρας, καὶ διαβάζει μὲ βαθιὰ σιγανὴ φωνὴ γιὰ νὰ μὴν ξυπνήσῃ ἡ μικρούλα καὶ γιὰ ν' ἀκούῃ ἡ μαμμά, ποὺ σκυμένη κάτω ἀπ' τὸ φῶς τῆς κρεμαστῆς λάμπας, πλέκει. Τί ὄμορφη ποὺ εἶναι ἡ μαμμά, ὅπως τὴ βλέπει ἔτσι ἀπ' τὸ πλάϊ, καὶ πῶς τὴν ἀγαπᾶ! Ἡ φωνὴ τοῦ μπαμπᾶ τὴ νανουρίζει, καὶ σιγὰ-σιγὰ τὰ ματάκια τῆς μικρούλας κλείνουν...

Πέρασαν εἰκοσιδύο χρόνια. Στὴν ἴδια κάμαρα, σχεδὸν μὲ τὰ ἴδια ἔπιπλα, κάθονται πάλι ἕνας νέος ἄντρας καὶ διαβάζει, καὶ μιὰ νέα γυναίκα καὶ κεντᾶ· στὴν ἴδια κρεβατοκάμαρα κοιμᾶται μιὰ μικρούλα, ἡ κόρη των. Στὴν ἴδια γωνιὰ εἶναι πάλι τὰ παιγνιδάκια. Ὅλα ἄλλαξαν, κι' ὅλα μένουν τὰ ἴδια...

Κι' ἄλλα χρόνια περνοῦν, πολλὰ χρόνια. Σ' ἄλλο σπίτι, σ' ἄλλη πόλη. Ἔφυγαν ἀπ' τὴ γλυκειά τους πατρίδα. Πῶς φέρνει στὸ νοῦ της ὅλες τὶς καλὲς μέρες ποὺ πέρασε κεῖ! Θὰ ξαναδῇ ἄραγε ποτὲ τὸ σπίτι ποὺ γεννήθηκε, ποὺ μεγάλωσε, ποὺ παντρεύτηκε, ποὺ γέρασε; Τἀγαπημένο πατρικὸ σπίτι, ποὺ τόσο ἄσπλαχνα, τόσο ἄγρια, τὴν ἔδιωξαν ἀπ' ἐκεῖ μέσα μαζὶ μὲ τοὺς δικούς της; Ποιοὶ κάθουνται τώρα σ' αὐτό; τί τὄκαναν;..

Καὶ στέκεται ἡ γριούλα μὲ τὰ μάτια προσηλωμένα στὸ κενὸ καὶ φέρνει στὸ νοῦ της ὅλα τὰ παλιά. Ποῦ εἶναι οἱ γονεῖς της; Ὤ, πρὸ πολλοῦ δὲν ὑπάρχουν πιά! Ποῦ εἶναι οἱ γνωστοὶ καὶ φίλοι; Πόσοι ζοῦν ἄραγε σήμερα ἀπ' ὅλους αὐτούς;..

Στὸ στρογγυλὸ τραπέζι — καινούριο τραπέζι, — κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἠλεκτρικοῦ, ἕνας νέος ἄντρας διαβάζει μὲ σχεδὸν δυνατὴ φωνὴ γιὰ νὰ τὸν ἀκοῦν ὅλοι, μιὰ νέα γυναίκα ράβει, κι' αὐτὴ μὲ τὸ γέρο της, τὸν ἀγαπημένο της γέρο, ποὺ πέρασαν χειροπιασμένοι τὸ δρόμο τῆς ζωῆς των, κάθονται στὶς δυὸ κώχες τοῦ καναπέ, καὶ στὰ γόνατά των παίζει μιὰ μικρούλα, ἡ ἐγγονούλα τους. Σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς κάμαρας εἶναι πάλι τὰ παιγνιδάκια.

Τίποτε δὲν μένει τὸ ἴδιο, μὰ καὶ τίποτε δὲν ἄλλαξε...

Σύννεφο

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

— Στὴν ὑγειά σας, παιδιά!

— Στὴν ὑγειὰ τῆς πατρίδας.

— Νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς κι' αὔριο ὅλοι μαζὶ νὰ πιοῦμε γιὰ τὴ νίκη!

Τὰ ποτήρια ὑψώθηκαν ἀπὸ δεκάδες χέρια στὰ χακὶ ντυμένα κι' ἀπὸ δεκάδες στόματα ἀκούστηκε ἡ λέξη «εἴθε!»

. . . . . .

Ἡ μάχη ἄρχισε. Οἱ σφαῖρες βουίζουν γύρω. Ὁ καπνὸς τῆς μπαρούτης σκοτεινιάζει τὸν τόπο, ὅπου ἄνθρωποι μπαρουτοκαπνισμένοι κινοῦνται, παλαίβουν, σέρνονται στὸ χῶμα, πεθαίνουν...

... Καὶ τὸ θέαμα κάνει τὴ φαντασία νὰ συλλάβῃ μιὰν ἄλλη Κόλαση τοῦ Δάντη.

. . . . . .

Πυκνὸ σκοτάδι σκεπάζει ὅλο τὸ πεδίο τῆς μάχης. Δὲν ἀκούγονται πιὰ οἱ σφαῖρες, οὔτε τὸ κανονίδι, οὔτ' οἱ ἀλαλαγμοὶ κι' οἱ ὀλολυγμοί. Ἡσυχία ἀπόλυτη βασιλεύει. Μόνο κάπου-κάπου ὁ στεναγμὸς κάποιου πληγωμένου γεμάτος πόνο κι' ἀγωνία...

Σὲ λίγο μιὰ χρυσὴ ἀχτίδα τοῦ φεγγαριοῦ π' ἀνέτελλε, περνάει πέρα ὡς πέρα τὸ πεδίο, φωτίζει μιὰ παράμερη γωνιά, κάποιο σπασμένο σπαθί, ἕνα ματωμένο μέτωπο. Χύνει τὴ γαλήνη σὲ μιὰ ψυχή, ποὺ ἄφηνε τὸν κόσμο ἄγνωστη κι' ἀνώνυμη, θυσιασμένη στὸ βωμὸ τῆς πατρίδας!

Ἄστρα Δροσίνη

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Τάκ, τάκ, κτυπᾶ ἡ βροχὴ στὸ τζάμι. Τί μελαγχολικὸ καὶ σκοτεινὸ ἀπόγεμα.

Σηκώθηκα κι' ἄνοιξα ἕνα ἐρμάρι. Ἔβαζα ἐκεῖ μέσα ὅλα τὰ παιχνίδια μου, ὅταν ἤμουν μικρὴ κι' ἐκεῖ βρίσκουνται ἀκόμα. Πόσο τ' ἀγαπῶ αὐτὰ τὰ πραγματάκια. Κάθε ἕνα ἀπ' αὐτὰ μοῦ θυμίζει κι' ἕνα περιστατικὸ τῆς παιδικῆς μου ζωῆς.

Βγάζω ἕνα φιλὲ μ' ἕνα τόπι. Τί ἱστορία ἔχει αὐτὸ τὸ φιλέ! Ἤθελαν νὰ μὲ μάθουν νὰ τὸ πλέξω μόνη μου κι' ἐγὼ δὲ μποροῦσα. Τί κλάμματα ἔκανα, θυμᾶμαι! Καὶ τώρα; Τώρα τὄχει φάει ὁ σκόρος.

Βγάζω ἕνα τετράδιο καὶ τὸ ξεφυλλίζω. Ἐκεῖ ζωγράφιζα ὅταν δὲν ἔπαιζα. Τί ἀστεῖα ποὺ μοῦ φαίνονται τώρα. Τὸ χέρι μὲ τὰ δάκτυλα μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ μαργαρίτα!

Βγάζω μιὰ κούκλα χωρὶς κόδια καὶ μ' ἕνα μόνο χέρι. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀγαπημένη μου. Περασμένα μεγαλεῖα. Μοῦ φαίνεται σὰν νὰ βλέπω στὰ ματακια της ἕνα παράπονο, ἴσως ἐπειδὴ τὴν ἔχω ἔτσι παραπεταμένη. Τῆς δίνω ἕνα γρήγορο φιλὶ καὶ τὴν πετῶ σὲ μιὰ ἄκρη τῆς κάμαρας.

Ἔρχεται ἡ σειρὰ ἑνὸς οὐραγοτάγγου. Εἶναι μιὰ μικρὴ κι' ἀσχημη καφὲ μαϊμοῦ. Ὅταν ἤμουν μικρὴ τὴ φοβόμουν. Τώρα μοῦ φαίνεται χαριτωμένη. Ἔχει ἕνα γελαστὸ μουτράκι, σὰ νὰ χαίρεται ποὺ μὲ βλέπει ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια.

Εἶμαι πολὺ συγκινημένη. Ἀκούω βήματα στὸ διάδρομο. Θὰ εἶναι ἡ μαμμὰ καὶ δὲν θέλω νὰ μὲ δῇ σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση. Ρίχνω μέσα στὸ ἐρμάρι βιαστικὰ τὴ μαϊμοῦ, τὸ τετράδιο καὶ τὸ φιλὲ μὲ τὸ τόπι, καὶ τρέχω νὰ πάρω τὴν κούκλα ποὺ εἶχα πετάξει.

Πολὺ ἀργά! Ἀνοίγει ἡ πόρτα καὶ μπαίνει ἡ μαμμά. Ἐντωμεταξὺ εἶχε νυχτώσει.

— Σκοτεινὰ κάθεσαι, παιδί μου; γιατὶ δὲν ἀνάβεις φῶς;

Καὶ καθὼς προχωρεῖ, γυρίζει τὸ κουμπὶ τοῦ ἠλεκτρικοῦ. Ἀλλὰ μένει ἐκπληκτη καθὼς μὲ βλέπει μὲ τὴ σπασμένη κούκλα στὰ χέρια.

— Πῶς! Γιατὶ τὰ ἔβγαλες ἔξω αὐτὰ τὰ κουρέλια; Δὲν τὰ δίνεις σὲ κανένα φτωχὸ παιδάκι; Καὶ τώρα γράφε τὰ μαθήματά σου, σὲ παρακαλῶ.

Καὶ ἐνῶ ἡ πόρτα κλείνει πίσω της, σκέπτομαι πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ χωριστῶ πράγματα ποὺ μὲ κάνουν νὰ νιώθω ἔστω καὶ λίγες ἀπὸ τὶς εὐτυχισμένες στιγμὲς τῆς ζωῆς μου;

Μύριαμ

ΝΥΧΤΑ

Ὁ ἥλιος βασιλεύει πίσ' ἀπ' τὸ βουνὸ
κι' ἀρχίζει νὰ νυχτώνει,
τ' ἀστέρια βγαίνουνε στὸν οὐρανὸ
καὶ μοναχὰ ἡ φωνὴ ἀκούγεται τοῦ Γκιώνη.

Ὁ νυχτοφύλακας στοὺς δρόμους τριγυρνᾶ
καὶ πότε πότ' ἕνα σκυλὶ γαυγίζει,
ἡ κουκουβάγια στὰ χαλάσματα θρηνᾶ
καὶ τὸ ρυάκι γλυκοκελαρίζει.

Ἡ μάννα τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιὰ κρατεῖ σφιχτὰ
καὶ μιὰ φλογέρα ἁρμονικοὺς ἠχοὺς σκορπίζει,
κι' ἀκούγεται ὁ σκύλος π' ἀλυχτᾶ
καὶ ποὺ γλυκὰ τὸ ρυάκι κελαρίζει.

Ἀεροναύτης

ΑΘΩΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Ὁ Κωστάκης μάζεψε πολλὲς πέτρες σιμὰ στὴν ἐξώπορτα. Ὕστερα τὶς κοίταξε μὲ καμάρι. Χαμογέλασε ἱκανοποιητικὰ γιὰ τὸ κατόρθωμά του κι' ἄρχισε τὴ δουλειά του μονολογώντας:

— Θὰ κάμω ἕνα σπίτι μεγάλο, τόσο μεγάλο, ἴσαμε τὸν οὐρανό. Ἐδῶ θὰ κάθεται ἡ κουκλίτσα μου ἐκεῖ ὁ καβαλάρης μου...

Ἄρχισε μὲ βία τὸ χτίσιμο. Νὰ βλέπατε μὲ τί προσοχή, μὲ τί τρόπο τοποθετοῦσε ὅλες τὶς πέτρες κι' ἀποτελοῦσε ἕν' ἁρμονικὸ σύνολο! Δὲν ἀστειεύεται καθόλου. Τί κι' ἂν ὁ ἥλιος τοῦ μεσημεριοῦ βράζει καὶ τὸ νερὸ ἀκόμα; Ὁ ἱδρώτας ἀπ' τὸ πρόσωπό του τρέχει ποτάμι. Μὲ τὸ χέρι του τὸν σκουπίζει ἀδιάκοπα. Προσέξατέ τον καλὰ τώρα... εἶναι σωστὸς ἀποκριάτικος παλιάτσος! Τὰ χεράκια του εἶναι γεμάτα χώματα.

— Γέλα παλιάτσο!

Μὰ ὄχι! Δὲν γελᾶ! Τὸ πρόσωπό του εἶναι σοβαρότατο. Καὶ βέβαια! Ἡ δουλειά του εἶναι σπουδαία. Ἔχετε ἀντίρρηση; Ποῦ θὰ καθήσουν οἱ ἄψυχοι φίλοι του; Θὰ περάσῃ τὸ καλοκαίρι, θἄρθῃ τὸ φθινόπωρο κι' ὁ χειμώνας! Ἔξω θὰ κάνῃ κρύο φοβερό, ἐνῶ μέσα στὸ νεόχτιστο σπίτι τοῦ Κωστάκη θἆναι θαυμάσια!

Τί; Μήπως πρέπει νὰ τραγουδήσῃ κι' αὐτὸς ὅπως τώρα ὁ τζιτζικας; Τὸν ὀκνηρὸ τὸ τζιτζικα! Τὸ χειμώνα ὅμως θέλει νὰ φάῃ. Αὐτὴ εἶναι ἡ σοβαρότητα τῆς ζωῆς, ποὺ πρέπει νὰ τὴν κοιτᾶμε ψύχραιμα. Ἐγὼ τὸν θαυμάζω τὸν Κωστάκη. Θὰ προκόψῃ στὴ ζωή του. Ἰδές τον, καλέ! Τὸ σπίτι τελειώνει... τελείωσε! Ὁ μικρούλης τ' ἀποθαυμάζει ἀπ' ὅλα τὰ μέρη...

— Κωστάκη... Κωστάκη...

Ἀκούγεται ἡ φωνὴ τῆς μαμμᾶς. Ὁ Κωστάκης τὴν προσκαλεῖ μεγαλοφώνως:

— Μαμμά, ἔλα... ἔλα νὰ δῆς.

Ἡ μαμμὰ μ' ἀνακατεμένα τὰ μαλλιὰ ἀπὸ τὸ μεσημεριάτικο ὕπνο, ἀνοίγει τὴν ἐξώπορτα κι' ὀργισμένη λέει:

— Κακόπαιδο... Τί χάλια εἶναι αὐτά; Πῶ! Πῶ! Θεέ μου!

Ὁ Κωστάκης κατεβάζει τὸ κεφαλάκι του καὶ βάζει τὰ κλάματα. Τί ἀπογοήτευση!..

Ἡ μαμμὰ τὸν πλησιάζει, τὸν ἀγκαλιάζει καὶ τὸν φιλεῖ μὲ τρυφερότητα:

— Ἀθῶο μου περιστέρι... Τί ὡραῖο, τί χαριτωμένο σπιτάκι! Τὰ κλάματα παύουν! Ὁ μικρὸς ξεχνάει τόσο γρήγορα!...

Κῆπος Ποτιστικὸς

ΤΟ ΔΕΙΛΙΝΟ

Στὴν ἀγαπητή μου ἀδελφούλα Εἰρήνη (Χλωμὸ Δειλινό), ποὺ ἀγαπᾶ τὰ δειλινά.

Ἀνοίγει τὰ φυλλάκια του
μονάχα μὲ τὴ βραδυνὴ δροσιά,
καὶ τὴ γλυκειά του εὐωδιὰ
σκορπάει τὸ Δειλινό,

Καθὼς στὸ ἡλιοβασίλεμμα
σωπαίνουν τὰ πουλιά,
καὶ ζωγραφίζει ἡ βραδυὰ
χλωμὸ τὸν οὐρανό...

Ἰδεολάτρις

ΗΤΑΝ ΕΝΑΣ ΣΚΥΛΟΣ

Πέφτω νὰ κοιμηθῶ. Μὰ δὲν περνᾶ λίγη ὥρα, κι' ἀκούω ἕνα τράνταγμα στὴν ἐξώπορτα. Τρομαγμένη σηκώνουμαι καὶ κάθουμαι στὸ κρεβάτι, προσπαθώντας νὰ βεβαιωθῶ. Τίποτα... ἡσυχία βασιλεύει παντοῦ!

Πέφτω πάλι. Μὰ νά! νέο χτύπημα μὲ κάνει νὰ σηκωθῶ καὶ ν' ἀνάψω τὸ φῶς. Τὸ τράνταγμα ἐξακολουθεῖ... ἀνοίγω τὴν πόρτα καὶ τρέχω νὰ ξυπνήσω τὴ μαμμά. Τῆς διηγοῦμαι γρήγορα-γρήγορα, ἀλλ' ἔχει ἀμφιβολίες.

— Πήγαινε, μοῦ λέει, νὰ κοιμηθῇς καὶ δὲν εἶναι τίποτα, λάθος ἔκανες.

—"Οχι, ἀδύνατον, μαμμά, κάποιος θὰ ἔχει μπεῖ ἀπὸ νωρὶς μέσα, καὶ τώρα ποὺ θέλει νὰ βγῇ, δὲ μπορεῖ ν' ἀνοίξῃ.

— Μά! τώρα πῶς δὲν ἀκούγεται τίποτα; μοῦ λέει.

Δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ λέξῃ της καὶ νέο κτύπημα διέλυσε τὴν ἀμφιβολία της.

Σηκώνεται ἐπιτέλους μὲ τὴ λάμπα στὸ χέρι καὶ πηγαίνουμε κατὰ τὴν ἐπάνω πόρτα, τῆς σκάλας. Ἀνοίγουμε, βγάζουμε τὴ λάμπα στὴ σκάλα, τὸ τράνταγμα παύει, τὴ χαμηλώνουμε πολύ, καὶ μένει σχεδὸν σκοτεινά, τὸ τράνταγμα ἀρχίζει. Τὸ ἴδιο ἐπαναλαμβάνεται κάμποσες φορές.

Τέλος ἡ μαμμὰ πείθεται σ' ὅσα τῆς ἔλεγα καὶ συμφωνεῖ μαζί μου.

— Θὰ κατεβῶ σιγὰ-σιγά, μοῦ λέει, νὰ δῶ ποιος εἶναι.

Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ κατεβῇ τὴ μισὴ σκάλα, κι' ἀκούγεται ἕνα γαύγισμα! Ἦταν ἕνας σκύλος, ποὺ εἶχε μπεῖ ἀπὸ νωρίς.

Ἐγγλεζίτσα

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Δάσκαλος.— Τί καλὰ μᾶς παρέχει ἡ Γεωργία;

Μαθητής.—Κάνει τὶς δουλειές: σαρώνει καὶ πλένει τὰ πιάτα.

Ἰωάννης Μαλακούτης

***

— Πήγαινε, Πέτρο, νὰ ἰδεῖς ἂν ἔχει ὁ χασάπης πόδια βωδινά.

Καὶ ὁ Πέτρος γυρίζοντας:

— Δυστυχῶς, δὲ μπόρεσα νὰ ἰδῶ, γιατί φοροῦσε τὰ παπούτσια του.

Φάρος τῆς Εἰρήνης

***

Ἄλλη. — Μαρία, νἀρθεῖς τὸ ἀπόγεμα στὸ σπίτι μας νὰ παίξουμε.

Μαρία.—Στὸ σπίτι σας; Εἶναι πολὺ μακριά. Ἔλα καλύτερα στὸ δικό μας ποὺ εἶναι πιὸ κοντά.

Χαραυγὴ

***

— Γιαγιά, ἀλήθεια εἶναι ὅτι τὰ ματογυάλια σου κάνουν τὰ πράγματα πιὸ μεγάλα;

— Ναί, παιδί μου.

— Τότε βάλ' τα, γιαγιάκα μου, νὰ κόψω λίγο γλυκό!

Νιότης Ἀδάμας

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταί μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομή των, νὰ τὴν ἀνανεώνουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἔξοδον νὰ τὸ ὑπενθυμίζω στὸν καθένα ἰδιαιτέρως. Ἡ ἐγκαιρη ἀνανέωση τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρώτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 11 Μαρτίου 1930.

ΥΣΤΕΡ' ἀπὸ δυὸ φυλλάδια ἀκόμα, τελειώνει ὁ *«Βασιλιὰς τῆς Ἐρήμου»* κι' ἡ Κυρὰ-Μάρθα ἀρχίζει νέο ἀνάγνωσμα γιὰ πολὺ μικρὰ — καὶ πολὺ μεγάλα — παιδιὰ μὲ τὸν τίτλο: **«Ταρκουδάκια πρόσκοποι».** Ἀ, τί ὄμορφο ποὺ εἶναι! Καὶ τί χαριτωμένες εἰκόνες ποὺ τὸ συνοδεύουν! Θὰ σᾶς ἀρέσῃ πάρα πολύ. Ἀλλὰ καὶ οἱ *«Τρεῖς Μικροὶ Ἀεροπόροι»* θὰ τελειώσουν σχεδὸν μὲ τὴν ἐξαμηνία, καὶ ἂν ὡς τότε θὰ εἶναι ἕτοιμο, θὰ ἀρχίσῃ τὸ καινούριο μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου, ἄλλως κάποιο γαλλικὸ ποὺ ἔχω ὑπ' ὄψει μου καὶ ποὺ θὰ σᾶς πῶ ἐν καιρῷ.

Οἱ ἀντιρρήσεις σου, *Μεγάλη Ἑλλάς*, ὡς πρὸς τὴ χρησιμότητα τῶν «Καλλιστείων» εἶναι κατὰ τοῦτο βάσιμες, ὅτι οὔτε ὅλοι θὰ μπορέσουν νἀλλάξουν τρόπο ζωῆς πρὸς τὸ σκοπὸ νὰ γίνουν ὑγιέστεροι καὶ ὡραιότεροι, οὔτε ὅσοι θὰ μπορέσουν, θὰ τὸ κατορθώσουν σὲ λίγον καιρό. Κάποια βελτίωση ὅμως θὰ ἐπέλθῃ σιγὰ-σιγά, ἂν αὐτὸς ὁ διαγωνισμὸς ἐξακολουθήσῃ, ἢ μᾶλλον ἀρχίσῃ, νὰ γίνεται ὅπως πρέπει· γιατὶ τότε οἱ δυνάμενοι, ποὺ δὲν εἶναι λίγοι, θὰ παρακινηθοῦν καὶ θὰ φωτισθοῦν νὰ προσέχουν καλύτερα μερικὰ πράγματα, ποὺ τώρα τ' ἀφίνουν στὴν τύχη, εἴτε ἀπὸ ἄγνοια, εἴτε ἀπὸ ἀψηφησιά. Εἶναι ἄλλωστε παρατηρημένο, ὅτι τοὺς ὑγιεινοὺς κανόνες δὲν τοὺς παραμελοῦν μόνο ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἔχουν τὰ μέσα. Πόσοι εὔποροι, πλούσιοι, τοὺς παραβαίνουν κάθε μέρα, εἴτε γιὰ μιὰ στιγμιαία ἀπατηλὴ ὁμορφιά, — στενὰ ροῦχα, σφίξιμο τῆς μέσης, τοῦ κορμιοῦ, στενὰ παπούτσια, βλαβερὰ βαφίματα, — εἴτε πρὸς ἀποφυγὴ φροντίδας καὶ κόπου. Ὑπάρχουν, βλέπεις, μερικὲς ἀλήθειες ποὺ θὰ ὠφεληθοῦν ὅταν γίνουν κοινότερο κτῆμα, κι' ἕνας διαγωνισμὸς ποὺ θὰ βραβεύῃ ὑγεῖα κι' ὁμορφιὰ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ συντελέσῃ.

Ἔκαμες πολὺ καλά, *Ἶρις Μυρσίνη*, νὰ τολμήσῃς, ὄχι μόνο γιατί «ἡ τύχη βοηθεῖ τοὺς τολμηρούς», ἀλλὰ προπάντων γιατί ἡ Διάπλασις δὲν *γελᾷ* ποτὲ μ' αὐτὰ ποὺ τῆς γράφουν τὰ παιδιά της — γράμματα ἢ κομμάτια γιὰ τὴ Σελίδα, — ὅσο κι' ἂν εἶναι «μουντζουρώματα χαρτιοῦ» ὅπως τὰ λές. Γελᾷ ποτὲ μιὰ μητέρα, ὅταν ἕνα παιδί της τῆς δείχνει τὶς πρῶτες του δοκιμές; .. Μόνο ἕνας *ξένος* θὰ μποροῦσε νὰ γελάσῃ· ἀλλὰ κανένας ἄλλος, ἐκτὸς ἀπὸ μένα, δὲν βλέπει χειρόγραφα ποὺ «εἶναι γιὰ τὸ καλάθι»... Ἔπειτα καὶ γι' ἄλλο λόγο ἐσὺ δὲν ἔπρεπε νὰ φοβᾶσαι: γράφεις καλά, ὅπως κρίνω ἀπὸ τὸ γράμμα σου, κι' ἀκόμα μπορεῖς νἄχῃς ὁδηγὸ καὶ σύμβουλο τὴν ἀδελφή σου.

Ἔννοιῶ τὴ συγκίνησή σου, *Ἀθηναῖε*, ποὺ πρώτη φορὰ στέλνεις ἔργο σου γιὰ τὴ Σελίδα· καὶ φαντάζομαι τὴ χαρά σου, ἂν κάμμιὰ μέρα τὸ ἰδῇς δημοσιευμένο. Ἀλλ', αὐτὸ θὰ σοῦλεγα κι' ἐγώ, — αὐτὸ ποὺ λὲς κι' ἐσὺ στὸ τέλος: ὅτι δὲν πρέπει νὰ λυπηθῇς κι' ἂν ἀπαρριφθῇ· Δὲν τὸ διάβασα ἀκόμη καὶ δὲν ξέρω μπορεῖ νὰ εἶναι κι' ἀριστούργημα· συνήθως ὅμως, κατὰ κανόνα, τὰ πρῶτα ἔργα δὲν εἶναι δόκιμα, ἄρτια, δημοσιεύσιμα. Ἀλλὰ τί σημαίνει; Πρέπει νὰ μπῇ κανεὶς στὸ νερό, γιὰ νὰ μάθῃ κολύμπι! Κ' ἐγὼ μπορῶ νὰ τὸν μαθαίνω καλύτερα ὅταν εἶναι μέσα στὸ νερό, — ὅταν δηλαδὴ ἔχω μπροστά μου ἕνα ἔργο του, — παρὰ ὅταν εἶναι ἀπέξω καὶ μὲ ρωτᾶ πῶς κολυμπᾶν...

Ἡ *«Ἕνωσις τῶν Ἑλληνόπουλων»*, ποὺ ἔδρεύει στὴν Ἐλπίδα, μοῦ γράφει ὅτι εἰσέρχεται τώρα σὲ νέα περίοδο δράσεως, μὲ ἀποκλειστικὸ σκοπὸ νὰ μὲ βοηθήσῃ στὴν πόλη της, ὥστε νἄχῃ φίλους πολὺ περισσότερους ἀπὸ πρῶτα. Εὐχαριστῶ τὰ καλά μου παιδιὰ καὶ περίμενω μεγάλα τἀποτελέσματα τῆς νέας αὐτῆς περιόδου.

Βασίλισσα τοῦ Δάσους, αὐτό, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα. Χαίρω πάρα πολὺ ποὺ ἔγινες τόσο εὐτυχῆς ἀφότου μὲ γνώρισες καὶ σὲ συγχαίρω ποὺ θέλησες ἀμέσως, μὲ πολὺν ἀλτρουϊσμό, νὰ δώσῃς αὐτὴν εὐτυχία καὶ σ' ἄλλους. Ἐκφράζεσαι, καθὼς βλέπω ἀπὸ τὸ γράμμα σου, πολὺ ὡραῖα, ἔχεις ἰδέες καὶ δὲν ἀπορῶ καθόλου ποὺ ἀριστεύεις πάντα στὴ σύνθεση. Ἂν θέλῃς ὅμως νὰ διαπρέψῃς καὶ στὴ Σελίδα, σοῦ συσταίνω νὰ γράφῃς ὅπως μιλοῦμε, δηλ. στὴ δημοτική. Θὰ δυσκολευθῆς ἴσως, γιατί εἶσαι συνηθισμένη στὴν καθαρεύουσα, ἀλλὰ τὰ καλὰ «κόπος κτῶνται».

Καλῶς ἦλθες στὰς Ἀθήνας, *Ἐλπίζουσα Νεότης*. Φανταζόμαι μὲ πόση λύπη ἄφησες τὶς καλές σου φίλες καὶ συμμαθήτριες, ἀλλὰ κι' ἐδῶ θἀποκτήσῃς νέες καὶ, χωρὶς νὰ ξεχάσῃς κι' ἐκεῖνες, θὰ παρηγορηθῇς. Δὲν σοῦ τὸ εἶπα καὶ τὴν ἄλλη φορά; Αὐτὴ ἡ ζωὴ ἔχει καὶ τὰ καλά της, γιατί «πολλὼν ἀνθρώπων ἄστεα καὶ νόον» γνωρίζει κανένας. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ δὲν παύεις νὰ ἐνεργῇς καὶ χαίρω ποὺ εἶναι τόσο ἐνθουσιασμένη ἡ φίλη ποὺ μοῦ σύστησες.

Νὰ τί μοῦ γράφει καὶ μιὰ ἄλλη φίλη μου, ποὺ δὲν παύει νὰ ξεσπαθώνῃ, ἡ *Ἀνθούλα Χρηστοβασίλη*, κόρη τοῦ γνωστοῦ συγγραφέα καὶ πολιτευομένου κ. Χ. Χρηστοβασίλη: Ἡ μητέρα μιᾶς ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἐνέγραψε, τῆς λέει κάθε φορὰ ποὺ τὴ βλέπει: «Νἄχῃς τὴν εὐχή μου ποὺ ἔγινες αἰτία νὰ διαβάζῃ τὸ παιδί μου ἕνα τόσο καλὸ καὶ ἠθικὸ περιοδικό». Καὶ προσθέτει ὅτι οἱ αὐχές αὐτὲς τῆς μεγαλώνουν ἀκόμα τὸ ζῆλο γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ἔλαβα καὶ τὰ κομμάτια τῆς γιὰ τὴ Σελίδα, θὰ τὰ διαβάσω μὲ τὴ σειρά τους καὶ θὰ τῆς πῶ, ἂν κι' εἶμαι βέβαιη πὼς θἆναι ὡραῖα, γιατί ξέρω ὅτι ἡ κόρη ποὺ συγγραφέα ἔχει κι' αὐτὴ λογοτεχνικὸ τάλαντο.

Μὲ μεγάλη εὐχαρίστησῃ διάβασα τὸ πρῶτο σου γράμμα, *Σεμιζέτα*, ποὺ ἐγκαινιάζει τὴν «αἰώνια γνωριμιά» μας. Ὦ, οὔτε ἀνορθογραφίες βρῆκα οὔτε ἀσυναρτησίες... Παραστικὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου καὶ πέ του ὅτι περιμένω τὸ μεγάλο του γράμμα γρήγορα.

Ὅλα ὅσα μοῦ γράφουν *τὰ παιδιά μου μ' ἐνδιαφέρουν*, *Ἀξέχαστε*, καὶ προπάντων ὅταν μοῦ λένε γιὰ τὸ σχολεῖο τους, τὰ μαθήματά τους, τοὺς διαγωνισμούς τους... Οὔτε ἀπορῶ μὲ τὴ διαβεβαίωσή σου ὅτι ἐγὼ σ' ἔκαμα νὰ γράφῃς καλὰ στοὺς διαγωνισμοὺς τοῦ πρώτου ἑξαμήνου. Γιατ' εἶναι γνωστό, ὅτι τὰ Διαπλασόπουλα ξέρουν, ἀπὸ μένα, κάτι περισσότερο παρὰ τἄλλα παιδιά...

Ἀλήθεια, *Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ*, εἶχες πολὺν καιρὸ νὰ μοῦ γράψῃς, ἀλλὰ ὑπέθετα ὅτι κάτι τέτοιο θὰ σ' ἐμπόδιζε. Εὐχομαι κάθε προκοπὴ στὸ γαλλικὸ σχολεῖο. Πρέπει νὰ σοῦ πῶ ἀκόμα ὅτι παρατήρησα μὲ χαρά μου καὶ τὴ βελτίωση τοῦ γραφικοῦ σου χαρακτῆρα. Ἂν μεταχειριζόσουν μάλιστα καὶ λιγάκι πιὸ μαύρη μελάνη...

Ὁ διαγωνισμὸς ποὺ προτείνεις, *Αὐσόχαρτο*, δὲν γίνεται. Κρίνονται ποτέ... τυχαῖα περιστατικά; Γιατί τυχαῖο πάντα εἶναι τὸ σχέδιο ποὺ σχηματίζεται ὅταν ρίχνει κανεὶς στὴ μέση ἑνὸς χαρτιοῦ μιὰ σταλα μελάνη καὶ τὸ τσακίζει σὲ τέσσερα καὶ τὸ πιέζει... Ἂν θέλῃς νὰ κάμῃς στὸ σχολεῖο διάλεξῃ γιὰ τὸν κ. Ξενοπουλο, μπορεῖς νὰ βοηθηθῆς ἀπὸ τὸ Πανηγυρικὸ Τεῦχος τῆς Τριακονταετηρίδος του. Στοιχίζει 15 δραχμὲς καὶ μπορῶ, ἂν θέλῃς, νὰ σοῦ τὸ στείλω. Σ'αὐτὸ ὑπάρχουν ὅλες οἱ πληροφορίες γιὰ τὴ ζωή του καὶ τὸ ἔργο του. Ναί, ὁ *Κ. Γ.* καὶ ὁ *Σ. Π.* εἶναι συνδρομηταί.

Ἔλαβα, *Ἡρόδοτε*, τὸ κομμάτι σου γιὰ τὴ Σελίδα, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι δὲν συμβουλεύθηκες πρῶτα τὸν Ὁδηγό. Τὰ κομμάτια γράφονται σὲ χαριστὸ χαρτὶ (ὄχι ὡς συνέχεια τοῦ γράμματος, ὡς ὑστερόγραφο) κι' ἡ γλῶσσα τους πρέπει νὰ εἶναι ἁπλή, ὁμιλουμένη, σὰν αὐτὴ ποὺ σᾶς γράφω κι' ἐγώ. Νὰ τὸ ξαναμεταφράσῃς λοιπὸν καὶ νὰ τὸ ξαναστείλῃς. Ὅσο γιὰ τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα ποὺ βλέπεις στὴν ταινία σου (Η - 348 ν6' 51) καὶ ποὺ ἀλλάζουν σὲ κάθε ταινία συνδρομητοῦ, εἶναι βοηθητικὰ τῆς διεκπεραίωσης. Ἐνδιαφέρουν λοιπὸν μόνο τὴν ὑπηρεσία τοῦ γραφείου μου κι' αὐτὴ πρέπει νὰ ξέρῃ τί σημαίνει τὸ καθένα.

Γόρδιε Δεσμέ, ἀντὶ νὰ καταργηθῇ ἡ Γαλλικὴ ἀπὸ τὰ Γυμνάσια, καλύτερα νἀλλάξῃ ὁ τρόπος τῆς διδασκαλίας. Κι' ἴσια-ἴσια μαθαίνω ὅτι φροντίζει τώρα γι' αὐτὸ τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας. Ὅσο γιὰ τὴ Γερμανικὴ καὶ τὴν Ἀγγλική, βεβαίοτατα αὐτὲς οἱ γλῶσσες εἶναι σήμερα πιὸ χρήσιμες στὸ ἑλληνικὸ ἐμπόριο ἀπὸ τὴ Γαλλική, κι' οἱ νέοι ποὺ ζητοῦν ἐμπορικὴ θέση, βρίσκουν εὐκολώτερα ὅταν τὶς ξέρουν. Διδάσκονται ὅμως κι' αὐτὲς στὶς πρακτικὲς ἢ ἐμπορικὲς Σχολὲς καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη, νομίζω, νὰ εἰσαχθοῦν στὰ κλασσικὰ Γυμνάσια, ὅπου ἡ Γαλλικὴ ταιριάζει καλύτερα ὡς πιὸ φιλολογική, νὰ ποῦμε, καὶ κοσμικὴ γλῶσσα. Θὰ μοῦ πῆς: μικρὴ φιλολογία ἔχουν κι' ἡ Ἀγγλικὴ κι' ἡ Γερμανική; Ὄχι βέβαια! Ἀλλὰ προκειμένου νὰ διδάσκεται στὰ κλασσικὰ Γυμνάσια *μιὰ μόνο* ξένη ζωντανὴ γλῶσσα, προτιμάτε τὸ ξαναγράψῃ σὲ ἄλλη βάσῃ κι' ἂς μοῦ τὸ ξαναστείλῃ. — «Χαριωνιάτικη Μελέτη» τοῦ *Οὐράνιου Τόξου*. Γιατὶ τόση πολυλογία; Οὔτε τὰ μισὰ δὲν εἶναι χρήσιμα γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἰδέας. Ἂς τὸ συντομέψῃς, προσπαθώντας νὰ ξεχωρίσῃ τὰ χρήσιμα ἀπὸ τὰ περιττά. — «Ἡ πραγματικότης» τοῦ *Κουρασμένο Ἀστέρι*. Ἰδέες καλές, ἀν καὶ τὶς διακρίνει κάποια ἀπαισοδοξία μὲ χαρακτήρα θρησκευτικό, ἀσυνήθιστη στὴν παιδικὴ ἡλικία. Προπάντων ὅμως ἡ γλῶσσα εἶναι ἀκατάλληλη γιὰ τὸ περιοδικό μας. — «Στὴν Παναγία» τοῦ ἰδίου. Ἔχει κι' αὐτὸ τὴν ἰδία διάθεση. Θὰ παρακαλοῦσα ὅμως τὸ *Κ. Α.* νὰ μοῦ γράψῃ, ἂν ἀληθινὰ αὐτὸ τὸ ποίημα εἶναι δικό του. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: *Βασίλειον Μακεδόνα* (φυσικά, Σύλλογοι ποὺ ἔχουν τόσο ταπεινοὺς σκοποὺς, δὲν μποροῦν νὰ διατηροῦνται πολύ· κάποτε πολύ· κάποτε ὅμως διαλύονται καὶ γι' ἄλλους λόγους; ἀσχετους μὲ τὸ σκοπό·) *Μοῦσαν τοῦ Ὁμήρου* (γιὰ τὸ ξεσπάθωμα σ' εὐχαριστήσα· τώρα πρέπει νὰ σ' εὐχαριστήσω καὶ γιὰ τὸ γεμάτο ἀγάπη γραμματάκι σου καὶ νὰ σοῦ εὐχηθῶ «νὰ αἰσταν θῇς φέτος ἔκεῖνο ποὺ τόσο ποθεῖς»·) *Κορᾴν* (περαστικά·) *Ἀγνοστὴν* (ἔλαβα· ἀσπάζομαι καὶ τὴ *Μ. Τ.*) *Σκλάβαν Δωδεκάνησον* (σοῦ τὸ ἐνέκρινα, καθὼς εἶδες καὶ χαίρω πολὺ ποὺ μπαίνεις στὴν κίνησι·) *Ἕλλην* (ἔστειλα στὴ νέα σου διεύθυνσι· ἐφρόντισα καὶ γιὰ τὸ ἄλλο ποὺ μοῦ γράφεις!) *Ἀφρικάναν* (ἐνέκρινα τὸ πρῶτο· νὰ μὲ θυμᾶσαι ὅσο συχνὰ θέλεις καὶ νὰ μὴ σὲ μέλῃ γιὰ τὸ «χαμάρρο τῶν γραμμάτων»·) *Ἀπάτειαν* (δὲν τὸ εἶδες νἀναφέρεται πουθενά· οὔτε ὁμοιεύθηκε ὡς ὁλόκληρο· καὶ μοῦ τὸ ἔστειλες μέσα σὲ γράμμα στὸ ὁποῖο σοῦ ἀπήντησα· τότε, παιδί μου, θὰ τὸ ἔχασα ἐγώ· δηλαδή, κατὰ λάθος, θὰ τὸ ἔβαλα κάπου ἄλλοῦ — π. χ. μέσα στὶς ἀπαντήσεις κανενὸς διαγωνισμοῦ — καὶ ποιός ξέρει πότε θὰ τὸ ἀνακαλύψω· δὲν μοῦ τὸ ξαναστέλνεις;) *Ἔλνταν*, *Μύρταν* καὶ *Ναταλίαν* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλὰ λόγια· τώρα ὅμως ποὺ ἔχετε τὰ ψευδώνυμά σας, ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφετε καθεμιὰ χωριστά·) *Ροδάνθην* (εὐχαριστῶ πολὺ· ἐξετέλεσα· συγχαίρω γιὰ τὰ ἄριστα τῶν διαγωνισμῶν·) *Παγκόσμιον Περιηγητὴν* (Ὁδηγὸν κτλ. ἔστειλα· χαίρω πολὺ· γράφε μου·) *Ἀντιγόνην* (χαίρω γιὰ ὅλα· ἔστειλα·), *Τέρειαν τοῦ Ἰδεώδους* (εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ γράμμα σου κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράφῃς συχνά·) *Λευκὴν Παπᾶ* (ἔλαβα, εὐχαριστῶ, χαίρω ποὺ ἔγινες καλά·) *Σταῦρον Μανούσην* (δὲν πειράζει· εὐχαριστῶ πολύ·) *Ἄρην* (αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινα καὶ χαίρω πολὺ γι' αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις· ὅλοι σὲ χαιρετοῦν καὶ σ' εὐχαριστοῦν ποὺ τοὺς θυμᾶσαι· ἐλπίζω νὰ λάβω γρήγορα κι' ἄλλο σου γράμμα·) *Βασίλεα τῶν Ρόδων* (χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γναρμία· ἔστειλα· γράφε μου·) *Καρδιογνώστην* (καὶ τὸ δικό σου πρῶτο γράμμα μοῦ ἄρεσε· γιὰ πολλοὺς λόγους, εἶναι ἡ Γαλλική.

Ἡ *Νεράϊδα τῆς Σκοτεινιᾶς* ἔχει διπλὴ χαρὰ σήμερα, πρῶτο γιατὶ μπόρεσε νὰ μοῦ γράψῃ ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς μῆνες, καὶ δεύτερο γιατὶ στὴν πόλη της ὁ Φλεβάρης χάρισε καὶ λίγο χιόνι. — "Οχι, ἐδῶ στὴν Ἀθήνα δὲν εἴδαμε ἀκόμα φέτος — μόνο στὰ βουνά... — Ἡ ἴδια ἔκαμε καὶ Στατιστικὴ τῆς φετεινῆς Σελίδος Συνεργασίας καὶ βρῆκε ὅτι πρώτη ἔρχεται ἡ *Μικρομέγαλη*, ἔπειτα ἡ *Φιλόσοφη*, ὁ *Ζάνθιππος*, ὁ *Πίπμαν* καὶ καθεξῆς. Στὰ Παιδικὰ Πνεύματα πάλι πρώτη ἔρχεται ἡ *Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου*. Ὅσο γιὰ τὶς Ἀσκήσεις, αὐτὲς δὲν ἐπιδέχονται... Στατιστική. Γιατί ὡς νὰ δημοσιευθοῦν τ' Ἀποτελέσματα, δημοσιεύω συνήθως τὸν ἴδιο ἀριθμὸ Ἀσκήσεων ἀπὸ κάθε Συλλογὴ διαγωνιζομένου, — ἐκτὸς πιὰ ὅταν σὰ καμμιὰ Συλλογὴ δὲν βρίσκω οὔτε δυὸ· τρεῖς δημοσιεύσιμες. Μπορεῖ τώρα, ἀπὸ μερικὰς Συλλογές, νὰ δημοσίευσα ὡς τώρα περισσότερες Ἀσκήσεις ἀπὸ ἄλλες. Ἀλλὰ εἶναι γιατί ἐκεῖνες τὶς ἔλαβα νωρίτερα, μόλις προκηρύχθηκε ὁ Διαγωνισμός, κι' αὐτὲς ἀργότερα, στὸ τέλος τῆς προθεσμίας.

Γαλανομάτη, πολὺ μ' εὐχαριστησε τὸ πρῶτο σου γράμμα. Χαίρω ποὺ ἀμα μὲ γνώρισες, εἶδες ὅτι δὲν εἶμαι «γιὰ πολὺ μικρὰ παιδιά» καὶ μὲ θεωρεῖς τὸ ἰδανικὸ περιοδικὸ τῆς νεολαίας. Βέβαια, κι' ἡ ἀδελφή σου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πάρῃ φευδώνυμο. Διηγήματα — ἀφοῦ σᾶρέσει «ἡ πέννα» — μπορεῖς νὰ μοῦ στέλνῃς, μικρὰ ὅμως, ἐννοεῖται, κὰ κατάλληλα γιὰ τὴ Σελίδα Συνεργασίας, σὰν αὐτὰ ποὺ βλέπεις δημοσιευμένα ἐκεῖ.

Ἔλαβα, *Ἀσπασία Πολλάτου*, κι' εὐχαριστῶ. Κάνεις πολὺ καλὰ ποὺ δὲν παίρνεις αὐτὰ τὰ περιοδικὰ ποὺ σᾶς συσταίνουν στὸ σχολεῖο. Τὰ ξέρω. Εἶναι τὰ εὐνοούμενα τοῦ Ὑπουργείου, γιατί οἱ ἐκδότες τους ἔχουν ἐκεῖ τὰ μέσα. Καὶ νομίζουν ὅτι μιὰ συστατικὴ ἐγκύκλιος, μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Ὑπουργοῦ, μπορεῖ νὰ τοὺς δώσῃ τὴν ἀξία ποὺ δὲν ἔχουν. Εὐτυχῶς τὰ παιδιὰ βλέπουν — ὅπως τὸ εἶδες καὶ σύ, — ὅτι εἶναι μιμήσεις ποὺ δὲν μὲ φθάνουν, καὶ προτιμοῦν τὸ *πρωτότυπο*, δηλαδὴ ἐμένα, κι' ἂς μὴ σὲ συσταίνει τὸ Ὑπουργεῖο στοὺς δασκάλους, ἐπειδὴ δὲν καταδέχομαι νὰ πάω νὰ παρακαλέσω. Ἀλλὰ δὲν ἔχω κι' ἀνάγκη. Μήπως εἶναι λίγοι οἱ δασκάλοι ποὺ ξέρουν, ποὺ καταλαβαίνουν, καὶ μὲ συσταίνουν τόσο θερμὰ στὰ παιδιά; Κι' ὑπάρχει σχολεῖο, ὅπου νὰ μὴν ἔχω κι' ἕνα σωρὸ φίλους, Διαπλασόπουλα;

Νὰ τί μοῦ γράφει κι' ἡ *Πορφυρογέννητη Θεοδώρα*, ποὺ εἶναι 12 ἐτῶν καὶ πηγαίνει στὴ δευτέρα τοῦ ἑξαταξίου Γυμνασίου: «Στὴν τάξη μου κάνουμε μεγάλη φασαρία γιὰ σένα. Προσπαθοῦμε νὰ ἐλκύσουμε κι' ἄλλα παιδιὰ σιμά σου. Καὶ μολονότι μιᾶς δυσκολεύει πολὺ ἡ φτώχεια — ἄχ, αὐτὴ ἡ φτώχεια! — ἱδρύσαμε σύλλογο γιὰ τὴ διάδοσή σου. Στὸ *Ἀφρόκρινο*, τὴν ἀγαπημένη μου φιλενάδα, χρωστῶ μεγάλη εὐγνωμοσύνη γιατί αὐτὴ μ' ἔφερε στὸ δρόμο σου... Ἕνας χρόνος τώρα πάει ποὺ περνῶ τὶς ὧρες μου μὲ τὴ γλυκειά συντροφιά σου, καὶ πόσα, πόσα δὲν ἐμαθα ἀπὸ σένα!..» — Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὴν καλή μου φίλη. Τῆς ἔστειλα τὰ φυλλάδια ποὺ ἐζήτησε.

Κι' ἡ *Γαλανόλευκη*, — ποὺ τὴν εὐχαριστῶ καὶ γ

σε πολύ· περιμένω συνέχεια·) ***Πρίγκιπα τῆς Ὀμίχλης*** (ἔλαβα κι' εὐχαριστῶ γιά ὅλα· ἔδωσα τό γράμμα σου «καί» στόν κ. Φαίδωνα πού εὐχαριστήθηκε πολύ ὅταν εἶδε πού τόν ἔχεις μέσα σέ τόσο μεγάλους δασκάλους·) ***Δούλην Δωδεκάνησον*** (τά ἔλαβα ὅλα καί τώρα βέβαιά θά τό ξέρης· ἀλλά γιατί νά εἶναι οἱ τελευταῖες λύσεις; ἄλλες, πιό μεγάλες ἀπό σένα, ἐξακολουθοῦν· ἕνα πρᾶγμα πού σάρεσε, δέν πρέπει νά τό στερεῖσαι μέ τήν ἰδέα . . . τῆς ἡλικίας·) ***Φανφάν λά Τουλίπ*** (ἔστειλα 10 τετράδια· θά προσπαθήσω ὥστε τό φυλλάδιο νά σᾶς ἔρχεται λίγο νωρίτερα· εἶναι ἀδύνατο ἅμως νά τό λαβαίνετε κατέπερα τήν ἴδια ἡμέρα πού βγαίνει ἐδῶ·) ***Ἀλεξίαν*** (αὐτό, εἴδες, σοῦ ἔδωσα·) ***Κυρά-Φροσύνην*** (τά ἔλαβε ὅλα· Ὀδηγόν ἔστειλα, ὁ κ. Ε. δ' εὐχαριστεῖ πολύ·) ***Βοσκοπούλαν*** (δέν περάζει· εὐχαριστῶ πολύ· μόνο πιό εὐκολάγνωστα ἤθελα νά μοῦ γράφης·) ***Εὔδιν*** (ὡραιότατο τό γράμμα σου· λοιπόν μόνο πού ὅταν ἤρθε ἡ σειρά του, δέν εἶχα πιά τόπο νά ποσπάσω μερικά·) ***Πριγκίπισσαν τοῦ Ἰδεώδους*** (θά σοῦ ἀπαντήσω στό ἐρχόμενο·) ***Ταρζάν*** (ἐνδιαφέροντα θάταν κι' αὐτά· ἀλλά δυστυχῶς οἱ εἰκόνες δέν εἶναι καθαρές·) ***Ἀφροδίτην τῆς Πάφου*** κτλ. κτλ.

Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ, Μαγεμένην Βασιλοπούλαν, Σεβερίνην, Κούκλαν τοῦ Χαλανδρίου, Μαρίαν Μαλλᾶ, Ἔφηβον Ἕλληνα, Γενοβέφαν, Χαραυγήν (ἔστειλα)

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετά τήν ***10 Μαρτίου***, θά ἀπαντήσω στό ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 249ου Διαγωνισμοῦ. Τοῦ φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταί μέχρι τῆς 15 Μαΐου.

206. Λεξίγριφος

Προσωπική τό πρῶτο μου,
Συμπλεκτικός τό δεύτερό μου,
Τάλλο γυναίκα τῆς Γραφῆς.
Κι' ἕνα νησί περίφημο
Ἀποτελεῖ τό σύνολό μου,
Πού τό γνωρίζει δά καθείς.

Ἐρείκη

207. Συλλαβόγριφος

Δυό νότες τραγουδῶ
Καί νά, σ' ἕνα φλιτζάνι
Τό βλέπω τώρ' αὐτό
Καί πίνω μάνι-μάνι.

Λυσέχαρτο

208. Στοιχειοτονόγριφος

Εἶναι χώρα τί μεγάλη!
Μ' ἀν τῆς κόψης τό κεφάλι
Καί τόν τονισμό ἀνεβάσης,
Σύσσωμος θάνατρυχιάσης!

Μικρός Καλλιτέχνης

209. Κλίμαξ

Α — Α
Α — — Α
Α — — — Α
Α — — — — Α
Α — — — — — Α
Α — — — — — — Α
Α — — — — — — — Α
Α — — — — — — — — Α

Κάθε παύλα εἶν' ἕνα γράμμα. Καί ἀναγινώσκονται ἐκ τῶν ἄνω κατά σειράν: Πρόθεσις, Ἑλληνική πόλις, Θεά, Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος, Χώρα τῆς Ἀσίας, Κράτος τῆς Ἀφρικῆς, Χώρα τῆς Ἑλλάδος, Ἀρετή.

Λυγαριά

210. Μεταγραμματισμός

Ἀρχαῖο στρατηγό ἀποκεφαλίζω,
Μά εὐθύς ἄλλο κεφάλι τοῦ κολλῶ
Κι' ὕμνους χρυσοῦς νά γράψῃ [τόν θωρῶ,
Πού μπρός στήν ὀμορφιά τους [γονατίζω.

Μιμέζα

211. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 1 5 6 7 = Αὐτοκράτωρ
2 1 5 4 1 = Κράτος
3 1 5 4 7 = Μόριον ὑγροῦ
4 1 5 6 7 = Θεός
5 4 5 6 7 = Βασιλεύς
6 3 5 4 7 = Πτηνόν
7 1 5 6 7 = Χόρτον

Μέγας Ἀλέξανδρος

212-216. Μαγικόν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνός γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνός ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νά σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ὄρος, βόλος, φύσις, Παῦλος, ἄρητος.

Μικρά Ἀλσατίς

217. Ἀκροστιχίς μετ' Ἐλλιποσυμφώνου καί Φωνηεντολίπου

Τά μέν ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων ἀποτελοῦν Ἐλλιποσύμφωνον, τά δέ δεύτερα γράμματα Φωνηεντόλιπον. Ἀμφότερα ἔχουν τόν αὐτόν τύπον:

* * * * * *

καί ἀναγινωσκόμενα δίδουν τό αὐτό ρητόν:

1, Γράμμα· 2, Προσωπική ἀντωνυμία· 3, Ζῶον φορτηγόν· 4, Πόλις τῆς Μακεδονίας· 5, Ἅγιος.

Σαπουνόφουσκα

218. Φωνηεντόλιπον

μλν - μ - λν - πν - πν

Ρασπουτίν

Διά τούς Γαλλομαθεῖς

219. Metagramme

Une lettre vous changez
D'un ancien historien
Et à l'instant vous obtenez
Un empereur romain.

(Πρωτότυπον)

Ἐλευθέριος Ρουσσάκης

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 51

771. Κλεομένης (κλαίω, μένεις.) — 772. Παλάμη (πᾶ, λᾶ, μῖ.) — 773. Πνεῦμα-νεῦμα.—774. Πίθος-λίθός. — 775. Νότος-τόνος.

776. Α Ι ΜΑ (ἔλυσΑ ΜΙΑν . . .)
Ι ΜΑΣ (ΣΑΜΙοι . . .)
ΜΑΧΗ (Η ΧΑΜένη . . .)
ΑΣΗ Ρ (σκεΙΡΗΣ Ἀκάνθας)

777-778. 1. ***Πόρος***, πόλος, Πύλος, μύλος, μῆλος, ***Τῆλος***. 2. ***Ἀστήρ***, ἀστῆς, ἀστός, ἰστός, ἴσος, ὅσος, ὅλος, ἥλος, ***ἥλιος***. — 779: ΦΑΙΔΡΑ (Φ-όρος, Ἀ-κακία, Ἰ-σπανός, Δ-αυλός, Ρ-εμβάζω, Α-ἰών.) — 780-784. Διά τοῦ Λ: ***Λέπων, λάμα, κλαίω, βλῆμα, πλοῖον***. — 785. ΚΛΩΘΩ (Κίμων, Ἀλέξανδρος, ΦΛΩρεντία, ΠαρΘενών, ΣυμεΩν.) — 786. Σῶσε, Θέ μου — Σεῖσου, φτωχέ μου. — 787. ***Ἰσαὰκ ἐγέννησε τόν Ἰακώβ*** (εἷς, α ακ, αἷ γ' ἐν εἷς ε, τόνοι, ακοβ.)

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ, ***συνδρομηταί παρακαλοῦνται νά δηλώνουν ἀμέσως τήν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τό γραφεῖον μας ἀποστέλλοντες καί δραχμ. 5 διά τήν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δέν εὐθυνόμεθα διά τήν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.***

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διά 1 ἕως 10 τό πολύ λέξεις μέ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6, τό ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις· μέ παχέα δέ στοιχεῖα λεπτά 70 καί μέ κεφαλαῖα δρ. 1. Ὁ χωριστός στίχος δρ. 3. Οἱ μή συνδρομηταί πληρώνουν τά διπλᾶ. Ἡ προπληρωμή εἶναι ἀπαραίτητη.

| Α' — 351 |

Ἀνταλλάσσω τετραδίκια, κάρτες, ἀλληλογραφῶ μέ Διαπλασόπουλα - ες ἄνω τῶν 16 ἐτῶν. Δ/σις: Κ. Παχόγιαννην, Σπάρτην. **Μουσηγέτης Ἀπόλλων**

| Α' — 352 |

Ψηφίσατε φανατικά **ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ Λέξεις ὄβο, αἰσθήματα πολλά.**

| Α' — 353 |

ΙΠΠΟΤΗΣ ΤΩΝ ΚΥΚΝΩΝ
ΙΠΠΟΤΗΣ ΙΩΝ ΚΥΚΝΩΝ

| Α' — 354 |

Ἐφθασα καί τρέμετε . . Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά. Δ/σις: Τάκην Δροσόπουλον, Poste Restante, Πάτρας. **Ζαμόρας**

| Α' — 355 |

Ἠπειρωτόπουλο, δέν σέ φοβοῦμαι. Χάρε, Θλιμμένο Ἠπειρωτάκι. Δούλη Δωδεκάνησος, ἀλληλογραφοῦμε; **Κοράκης**

| Α' — 356 |

Ὅλοι ψηφίζουν γραμμή **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΑ** μολις διάβασαν τήν (Α'—244) ἄγγελ.

| Α' — 357 |

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Γράφατε ποιό χρῶμα προτιμᾶτε καί, ἐάν εἶναι δυνατόν, σημειώσατε τόν λόγον. Ἐκ τῶν ὑποστηρικτῶν τοῦ πλειοψηφοῦντος θά ἐραβεύθοῦν διά κλήρου 3. Συμμετοχή 3 δραχ. Προθεσμία ἕνας μῆνας. Δ/σις: Ἀντωνιάδου, Δέκκα 15, Ἀθῆναι. **Βοναπάρτης, Σιμῶνη**

| Α' — 358 |

Ροδοδάκτυλος Ἠώς, Χαρά τοῦ Σπιτιοῦ, Γλυκοφίλητη, Ἱππότη τῶν Κύκνων Ἑλληνόπουλο, Ἔνδοξο Σοῦλι, Χαραυγή τῆς Λέσβου, Ὀνειροπόλο Ἀστερι Δόν Ζουάν, Πόνου Δάκρυ, σᾶς ἐψήφισα. **Φαίδρα**

| Α' — 359 |

Εὐχαριστῶ ὅσους καί ὅσας μέ ἐψήφισαν καί θά μέ ψηφίσουν.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

| Α' — 360 |

Ψηφίζω **ΑΝΤΙΓΟΝΗ** ἐλπίζοντας πώς τά καλά Διαπλασόπουλα θά μέ μιμηθοῦν. **Πλοίαρχος Γράν** στό Δημοψήφισμα.

| Α' — 361 |

Ἡ ψῆφος σας στό καλαισθητικότερον ὅλων **Ἱππότης τῶν Κύκνων**

| Α' — 362 |

Ψηφισαντάς με εὐχαριστῶ. Μαγιάτικα Ἄβρα, Βασίλισσα Ρόδων, Ὀρφανούλα, περιμένω. Δ/σις μου: Κ. Μαυρίδην, Poste-Restante, Πάτρας. **Δόν Ζουάν**

Ὑποψήφιος Δημοψηφίσματος

| Α' — 363 |

Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες ἠθοποιῶν μόνο μέ κορίτσια. Στεῖλτε: **Δίδα** Ἀντιγόνην Ἐμμανουηλίδου, Κασσάνδρου 62, Θεσσαλονίκην.

Μοῦσα τοῦ Ὁμήρου

| Α' — 364 |

Μ' ἐλίπη μου, μά κάτι ἔκτακτο μέ ἀναγκάζει νά διακόψω μέ κάθε Διαπλασόπουλο - α ἀλληλογραφίαν καί ἀνταλλαγήν Μ. Μυστικῶν καί καρτῶν. Χίλιες συγγνώμες ἀπ' ὅσους - μ' ἔστειλαν, μά ἀδύνατο νά τούς ἀπαντήσω.

Ἀκακία—Βοσκόπουλα

| Α' — 365 |

Χαιρετῶ ὅλους-ες· ἀνταλλάσσω Μ. Μυστικά μέ ὅσους-ες ἐπιθυμοῦν. Δ/σις: Δημήτριον Σελινίκλῆν, Τ. Π. 116, Τούμπα Θεσσαλονίκην.

Ναυτάκι τοῦ Θερμαϊκοῦ

| Α' — 366 |

Ἡ Μάγισσα, βρισκόμενη γιά λίγον καιρό στήν Ἀθήνα, θά ἐπιθυμοῦσε νά γνωριστῇ μέ μεγάλες Διαπλα σπούλες τῆς πρωτεύουσας. Σύστασή της: Ρόζα Ρουσσου, Ἀγησιλάου 28, Ἀθῆναι.

| Α' — 367 |

Ψηφίσατε τό ὑπέροχο ψευδώνυμο **Δόν Ζουάν.**—Ὁ περιβόητος **ΖΑΜΟΡΑΣ**

| Α' — 368 |

Τό ρεβμα ὀγκοῦται. **Ψηφίστε ὅλοι τό ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ** ἐάν θέλετε πρῶτο βραβεῖο ἐκλογέως.

| Α' — 369 |

Δέν πιστεύω νά μ' ἀρνηθοῦν τά τετραδιάκια τους ἡ κάρτες, οἱ: **Φιλόσοφη, Δικηγορίνα, Ξάνθιππος, Λάουρα, Ταπεινή Ψυχούλα, Μικρομέγαλη, Περιπλοκές.** Θά περιμένω στή Δ/ση: (Α'—18). **Βασίλισσα τῶν Ρόδων**

| Α' — 370 |

Κοραῆ, τετραδιάκι ἔστειλα, ἀλλά ἀπάντησί σου στό δικό μου δέν ἤρθε. Ὄφιρι, ἔστειλα τετραδιάκι καί ἀπάντησι στό διαγωνισμό. Παιδιά, στεῖλτε ὅλοι στό διαγωνισμό μου. **Εὐζωνάκι**

| Α' — 371 |

Ὦ τρε **Ἀστέρη, Μυρσίνη**, προσέξατε μήν πέση ἡ Κουκούλα καί σᾶς πλακώση. **Νέστορ**, τί γίνεσαι;

Ἐλεύθερος Ἕλλην

| Α' — 372 |

Προκηρύσσω Διαγωνισμό ἀγράφων καρτῶν κ νηματογραφικῶν ἀστέρων. Συμμετοχή Δρ 1. Προθεσμία δίμηνος. Βραβεῖα τρία. Δ/σις: Ἀπ. Σφέτσον, Κενταύρων 41, Βόλον. **Ἔρση**

| Α' — 373 |

Σιφονέτ, Μελαγχολική Ὑπαρξις, ἀλληλογραφοῦμε; ἀνταλλάσσομε Μ. Μυστικά; Δ/σις: (Α'—254). Περιμένω. **Μασκοῦτ**

| Α' — 374 |

ΕΥΘΥΜΟΙ ΝΕΟΙ

Διοικητικόν συμβούλιον:
Πρόεδρος: **Ναπολέων**
Ἀντιπρόεδρος: **Ἑρμῆς**
Γεν. Γραμματεύς: **Ἰσίν-Τσέν**, Ταμίας: **Αἰλίνα Μανουσάκη**, Διαγωνισμῶν: **Ναπολεόνη**, Ἀντιπροσωπεύων: **Ἀρατος**. Δεχόμεθα μέλη καί ἀντιπροσώπους. Δ/σις: (Α'—33).

| Α' — 375 |

Οἱ **«ΕΥΘΥΜΟΙ ΝΕΟΙ»** κατέρχονται στό δημοψήφισμα μέ τό ὑπέροχο ψευδώνυμο: **ΝΑΠΟΛΕΩΝ**

Ψηφίσατέ το ὅλοι-ὅλες.

| Α' — 376 |

Παιδιά σᾶς χαιρετῶ. Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, ἠθοποιοῦς καί ἀλληλογραφῶ. Δ/σις: **Βασίλειον Παρμενίδην, Δράμα διά ΝΤΙΜ-ΝΤΙΜ.**

Διαπλασόπουλα ἐς ψηφίστε ὅλοι-ες **ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΑ**

| Α' — 377 |

ΤΑΡΖΑΝ ΤΑΡΖΑΝ | **ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΩΤΕΙΑ**

Ὑποστηρίζεται μέ 250 ψήφους καί ἄνω, ἀπό τούς συλλόγους: «ΒΑΤΡΑΚΟΙ», «ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ», «ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ», «ΕΛΠΙΣ», «20. ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΩΝ», ἀπό τά «ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ-ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ»: Ἡσαΐας, Γαλάτεια, Μικρός Καλλιτέχνης, Ἰσχύς τοῦ Πεπρωμένου, Ἐλπίζουσα Νεότης, Κούκλα τοῦ Χαλανδρίου, Ὀρφανούλα, Παιχνιδιάρα, Πρόκρις, Παπαρούνα.

| Α' — 377 |

«ΤΑ ΛΟΥΛΟΥΔΙΑ»

Ὁ Γόρδιος Δεσμός ἐπιτύγχανε ἐν τοῦ ἀνά τούς ὠκεανούς ταξιδίου του, ἀποκαμίζων πλουσιωτάτην συλλογήν εὐφυολογιῶν. Ποῦ τό φαντάσθηκες, Γόρδιε, ὅτι **ΛΟΥΛΟΥΔΕΝΙΑ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ** εἶναι Βασιλόπουλο; (Διάπλασις: Βέβαια, δέν εἶναι.) Δέν σέ παρεξηγοῦμε ὅμως γιατί δέν τόθελες νά τό πῆς, ἀλλά σοῦ ξέφυγε.

Ἐσωτερικόν: **Ἀσυκή Ντάλια**

| Α' — 378 |

Ψηφίζω τό ὑπέροχο ψευδώνυμο: **ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ. ΣΕΜΙΖΕΤΑ. ΔΩΞΕΝΙΑΣΤΟΣ. ΝΑΠΟΛΕΩΝ. Χιονολεύλουδο**

| Α' — 379 |

Διαγωνισμός ἀγράφων καρτῶν ἠθοποιῶν. Συμμετοχή τρίδραχμος (σέ γραμματόσημα). Βραβεῖα ἑξ. Προθεσμία μηνιαία. Δ/σις: Νίκον Πάνον, Σέρρας. **ΤΑΡΖΑΝ**

ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ πώς κάθε παραγγελία σας, γιά νά δεκτεῖται ἀμέσως, πρέπει νά συνοδεύεται καί μέ μιά τυπωμένη ταινία, ἀπ' αὐτές μέ τίς ὁποῖες σᾶς στέλνεται τό φύλλο κάθε ἑβδομάδα

Τύποις ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 19, Ἀθῆναι